Programmabegroting 2026

Maart 2025, 's-Hertogenbosch

Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Voor u ligt de programmabegroting voor 2026, het document dat de koers van onze organisatie voor 2026 bepaalt. Dit is een begroting in een tijd van zowel uitdagingen als kansen. We staan voor belangrijke opgaven ten aanzien van onze leefomgeving. Tegelijkertijd moeten we zorgvuldig omgaan met onze financiële middelen, zodat we een toekomstbestendige en robuuste organisatie blijven.

Bij het opstellen van deze begroting hebben we gestreefd naar een evenwicht tussen ambitie en realisme. We investeren in nieuwe technieken om nog meer risicogericht en efficiënter te kunnen werken. Dit alles doen we met een scherp oog voor de financiële houdbaarheid, waarbij we verantwoord omgaan met de beschikbare middelen.

Maatschappelijk groeit de belangstelling voor een gezonde leefomgeving. Het wantrouwen van burgers ten aanzien van de legaliteit van milieubelastende activiteiten, met name de zorg over uitstoot van stoffen, neemt toe. Tegelijkertijd neemt de bestuurlijke druk toe op de kosten van onze taakuitvoering. Het zogenaamde 'ravijnjaar' dwingt onze deelnemers keuzes te maken ten aanzien van beleid en uitvoering. Dat raakt ons ook. In aanloop naar de begroting van 2025 hebben wij onze verantwoordelijkheid genomen door een bezuiniging door te voeren, wat resulteerde in een aanzienlijk lagere kostenstijging en de indexatie grotendeels door de ODBN zelf wordt gedragen. Voor onze deelnemers heeft dit geleid tot een voordeel van € 1.400.000.

Efficiëntiemaatregelen zijn noodzakelijk om bezuinigingen minder impact te laten hebben op de leefomgeving. De ODBN onderkent haar verantwoordelijkheid om taken kostenefficiënter in te richten, zoals we ook in 2025 hebben gedaan door circa € 500.000 te besparen op overhead. Onze deelnemers kunnen uiteraard keuzes maken in de taken die aan ons worden opgedragen, mits binnen de redelijke grenzen van gemaakte afspraken.

De groeiende maatschappelijke belangstelling dwingt bevoegde gezagen ook tot meer transparantie van informatie, die vaak niet voor iedereen beschikbaar is en altijd de gewenste kwaliteit heeft. De ODBN kan hieraan alleen gaan voldoen door meer te investeren in informatievoorziening en data gestuurd werken. Dit vraagt om een verbeterde verzameling, ordening en ontsluiting van data.

Verder heeft de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie (AI) en robotisering (RPA) een versnelling doorgemaakt. Waar AI ooit begon als een geleidelijke innovatie met trendy toepassingen, zijn de mogelijkheden nu enorm toegenomen. Dit zou een revolutionaire technologische ontwikkeling kunnen zijn met grote maatschappelijke impact. De inzet van AI en RPA kan oplossingen bieden voor bestuurlijke en maatschappelijke uitdagingen.

De afgelopen jaren hebben we hierin al eerste initiatieven genomen maar in 2026 willen we hierin een grote stap zetten. Dit betekent op onderdelen een fundamentele andere manier van werken. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 doen we het voorstel om budget vrij te maken om deze ontwikkelingen te financieren. Op termijn zal deze extra eenmalige investering leiden tot aanzienlijke efficiëntievoordelen. Deze laten zich nu nog moeilijk kwantificeren, maar zullen we wel gaan rapporteren. Later in het traject moeten de maatregelen ook dekking genereren voor toekomstige investeringen in efficiencymaatregelen. Belangrijker nog is dat de ODBN een robuuste organisatie blijft die anticipeert op maatschappelijke thema's.

Een bekend gezegde luidt; Als je doet wat je deed, krijg je wat je had. En dat is precies wat we niet willen.

Met deze begroting geven we invulling aan onze taken en ambities, met oog voor kostenbeheersing, innovatie en kwaliteit.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord		2
Inleiding		6
I	**Beleidsbegroting**	**8**
	Programma's	**10**
	1. Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen	10
	1.1 collectieve taken	10
	1.2 SSIB	13
	1.3 ISV sanering wegverkeerslawaai	13
	1.4 Milieuklachtencentrale (MKC)	14
	1.5 Beheer stortplaatsen	15
	2. Programma Individuele Dienstverlening	17
	2.1 Uitvoering van onze kerntaken	18
	2.2 Natuurbescherming	25
	2.3 Specialistische dienstverlening	28
	2.4 mobiliteit	33
	3. Programma Bedrijfsvoering	35
	Paragrafen	**42**
	1. Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	42
	2. Paragraaf Financiering	48
	3. Paragraaf Bedrijfsvoering	51
	4. Paragraaf Wet open overheid	54
	5. Paragraaf Verbonden Partijen	55
	Niet van toepassing zijnde paragrafen	57
II	**Financiële begroting**	**58**
	Financiële samenvatting	60
	Uitgangspunten Begroting 2026	63
	Baten en lasten begroting 2026-2029	65
	Toelichting op baten en lasten 2026	68
	Programma Regionale Dienstverlening en collectieve Ontwikkelingen	68
	Programma Individuele Dienstverlening	69
	Programma Bedrijfsvoering	71
	Reserves	73
	Samen Sterk in Brabant	74
	Declarabiliteit en Productiviteit	77
	Tariefontwikkeling	80
	Overzicht incidentele baten en lasten 2026	83
	Uiteenzetting financiële positie	84
	Deelnemersbijdrage 2026	88
	Baten en lasten per taakveld	90
Bijlagen		**92**
	Geactualiseerde risicoanalyse	94
	Afkortingenlijst	96

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 11 overheden: 10 gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Samen dragen we een gedeelde verantwoordelijkheid voor een schone, duurzame en veilige leefomgeving voor mensen, dieren en planten. Als verlengstuk van het lokale en provinciale bestuur voert de ODBN een deel van de wettelijke overheidstaken op dit gebied uit.
Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur en mest. De ODBN heeft op de genoemde terreinen een adviserende taak en werkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken meer dan 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de Provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de Provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabant breed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer
De begroting bestaat uit twee onderdelen: de **beleidsbegroting** en de **financiële begroting**. In de begroting schetsen wij onze verwachtingen voor 2026: zowel financieel als beleidsinhoudelijk. Als eerste leest u de **beleidsbegroting**. In dit deel beschrijven we onze beleidsvoornemens voor 2026, mede aan de hand van de ontwikkelingen die op ons afkomen. In het tweede gedeelte van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.
In het tweede deel vindt u de **financiële begroting**. Deze start met de financiële samenvatting waarin de hoofdlijnen van de financiële ontwikkelingen verwoord zijn. In de delen daarna worden de (meerjaren-)ramingen gepresenteerd en wordt er getoond waar de afwijkingen zitten. Ook de staat van incidentele baten en lasten en de geprognosticeerde balans zijn in dit deel terug te vinden.

P&C cyclus
De P&C-cyclus van de ODBN kent drie programma's die leidend zijn voor de indeling van de beleidsbegroting.
De P&C-cyclus van de ODBN kent drie programma's die leidend zijn voor de indeling van de beleidsbegroting.

1. Het eerste programma heet **Regionale Dienstverlening** en collectieve ontwikkelingen. Dit programma gaat over de taken die de ODBN voor de regio uitvoert, zoals de collectieve taken en Samen Sterk in Brabant (SSiB).
2. Het programma **Individuele Dienstverlening** gaat over de dienstsverlening aan een deelnemer van zowel de wettelijke basistaken als de verzoektaken die een deelnemer bij de ODBN heeft belegd. Ook zijn hierin de opdrachten opgenomen die buiten de werkprogramma's vallen.
3. Het laatste onderdeel betreft het programma **Bedrijfsvoering**. Hierin zitten vooral de organisatorische zaken beschreven.

De begroting is de nadere concretisering van de Kadernota 2026, waarin wij de ontwikkelingen hebben geschetst die op ons afkomen. In de begroting gaat het om de beleidsinhoudelijke en financiële voornemens van de ODBN als geheel. Daarbij gaan we niet in op de situatie per deelnemer. De concrete werkzaamheden die wij voor elk van onze deelnemers uitvoeren, worden uitgewerkt in de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht.

I Beleidsbegroting

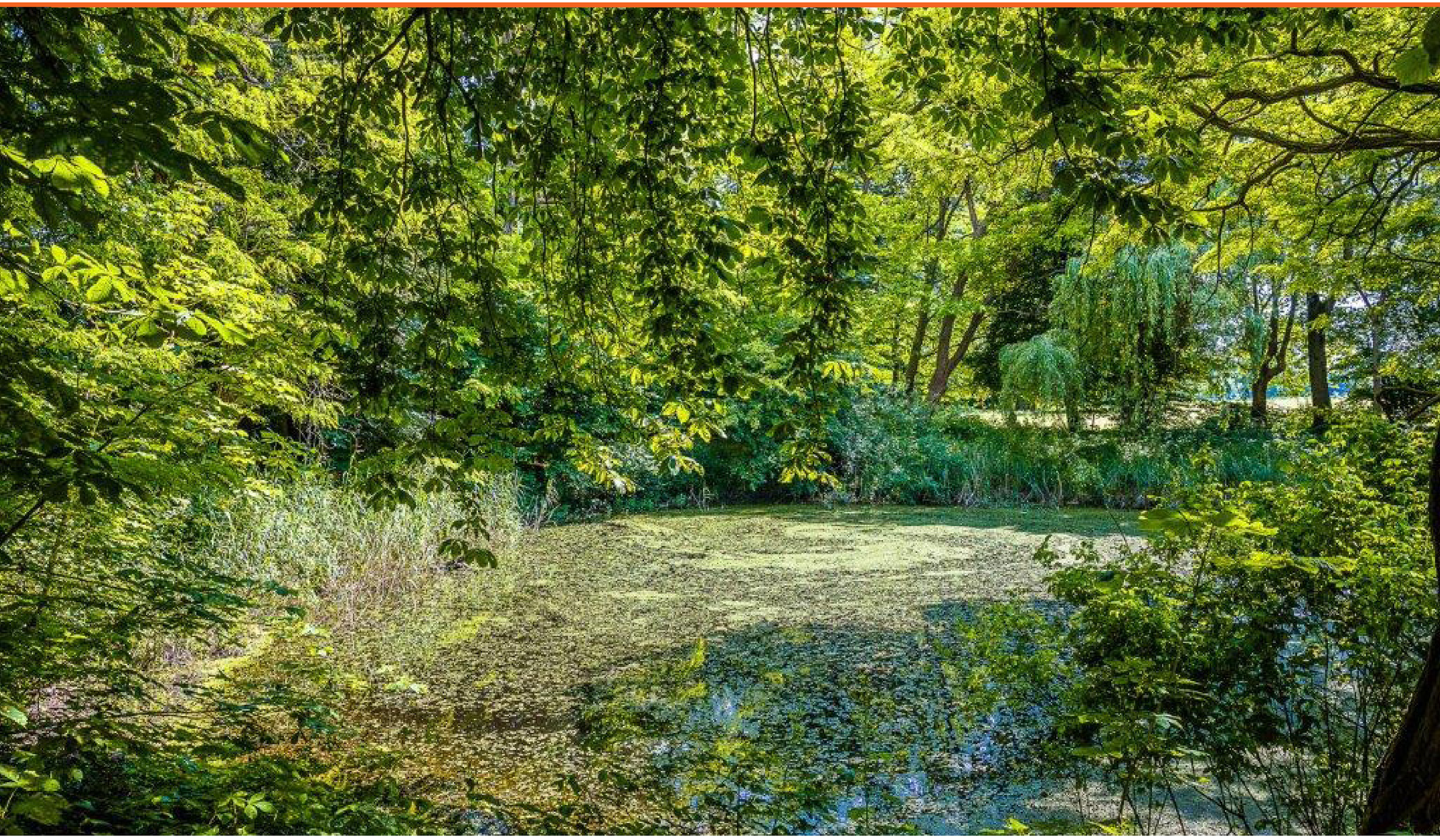

1 Programma's

1 Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

Inhoud Programma

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert het programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen uit. Hierin zijn werkzaamheden opgenomen die worden uitgevoerd voor het collectief aan deelnemers. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van dit programma:

- Collectieve Taken waarin de ontwikkelopgaven en innovatieve initiatieven voor de ODBN worden toegelicht en begroot
- Samen Sterk in Brabant (SSiB)
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - Sanering verkeerslawaai (ISV)
  - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen
- Diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op diverse onderdelen in deze begroting.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024	
Omgevingsbesluit	1 januari 2024	
Besluit kwaliteit leefomgeving	1 januari 2024	
Besluit activiteiten leefomgeving	1 januari 2024	
Omgevingsregeling	1 januari 2024	

1.1 Collectieve Taken

Een belangrijk onderdeel van het programma Regionale Dienstverlening is het jaarlijks op te stellen Programma Collectieve Taken. In dit programma schetsen we de ontwikkelingen waar we het komende jaar op willen sturen, onder meer via de inzet van Team Innovatie & Ontwikkeling. Het Programma Collectieve Taken richt zich op innovatie en –ontwikkeling van onze VTHA- opgaven, kwaliteitsverbetering en het stimuleren van het efficiënter uitvoeren van de primaire taken.

In de Kadernota 2026 zijn veel inhoudelijke ontwikkelingen geschetst die de ODBN en haar deelnemers in 2026 zullen gaan raken. We schreven daarin over de verwachte ontwikkelingen op de terreinen agrarisch, industrie, bodem, water, energie, data gedreven werken, strafrecht en externe veiligheid. Het is niet zinvol om al deze inhoudelijke ontwikkelingen in deze begroting te herhalen. Wel is het duidelijk dat veel van de genoemde inhoudelijke ontwikkelingen ook in 2026 zullen vragen om een verdere ontwikkeling en innovatie van de VTH-taakuitvoering door de ODBN.

Hoe we dat willen gaan doen en waar we in 2026 nieuwe accenten willen leggen, dat werken we in de tweede helft van 2025 uit in het Programma Collectieve Taken 2026. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opstarten van nieuwe programma's, projecten, advisering of andersoortige activiteiten. Maar ook om het voortzetten van bestaande (ontwikkel)activiteiten en projecten die bijdragen aan het bereiken van onze doelstellingen. Het opstellen van het programma Collectieve Taken is een interactief proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van de input van medewerkers en managers, maar waarbij ook onze deelnemers – via het Regionaal Strategisch Platform – intensief worden betrokken. In onze gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat aansturing en uitvoering van de collectieve taken geschiedt na besluitvorming hierover bij de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur. Door het vaststellen van deze begroting worden hiervoor dus middelen beschikbaar gesteld voor 2026 (conform dezelfde systematiek als in eerdere jaren). Het programma collectieve taken 2026 wordt in december 2025 ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Naar verwachting zal het programma collectieve taken ook in 2026 worden opgedeeld in vijf herkenbare deelopdrachten, namelijk het verbeteren/ontwikkelen van (1) Vergunningverlening, (2) Toezicht & Handhaving, (3) Specialismen & Advies, (4) Data gedreven werken en (5) Overige activiteiten.

In deze deelopdrachten worden meerdere ontwikkelactiviteiten gebundeld die dat thema raken, en dus bijvoorbeeld gericht zijn op het verder ontwikkelen/verbeteren van vergunningverlening. De restcategorie 'overig' wordt gebruikt voor activiteiten die meerdere thema's raken en voor andere taken zoals het opstellen van de kadernota. Ook het monitoren van de voortgang van de doelstellingen uit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie wordt opgepakt vanuit deze deelopdracht.

In 2026 zal in de bestuursrapportages aandacht worden besteed aan de voortgang van de activiteiten op de verschillende deelopdrachten van het Programma Collectieve Taken. Op deze manier willen we in de P&C-stukken meer aandacht geven aan de resultaten die we bereiken dankzij het Programma Collectieve Taken.

Ten slotte, in de Kadernota 2026 merkten we op dat de ODBN in 2023, 2024 en 2025 voor ontwikkeling/innovatie gebruik kon maken van extra financiële middelen, dankzij een subsidie (Spuk IBP) die door het ministerie van I&W beschikbaar werd gesteld. We maakten toen duidelijk dat dit geen structureel budget is, wat betekent dat – bij het wegvallen van deze subsidie vanaf 2026 – het huidige ambitieniveau niet meer gehandhaafd kan worden. Ook biedt het huidige budget collectieve taken geen ruimte voor extra of nieuwe ambities waarvoor extra formatie nodig zou zijn, zoals m.b.t. beleidsvoorbereiding.

Desalniettemin kiezen we er nu niet voor om in deze begroting voor te stellen om het budget collectieve taken in 2026 te verhogen. Daarbij houden we rekening met de oproep van de deelnemers om "geen nieuwe beleidsvoornemens te begroten" i.v.m. het ravijnjaar. Voor wat betreft de wens van de deelnemers dat de ODBN ook de taak uitvoeringsgericht milieuadvies vaker op mag pakken (zie ook paragraaf 3.3), heeft het algemeen bestuur inmiddels besloten dat er vooralsnog gewerkt zal worden met losse orders. Dit betekent dat ook hiervoor in 2026 geen verhoging van het budget collectieve taken noodzakelijk is.

1.2 SSIB

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving in het Brabantse buitengebied werken de handhavingspartners in Noord-Brabant samen in het samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant (SSiB). Ter versterking van het samenwerkingsverband en ter ondersteuning van de uitvoering, is het handhavingsteam van SSiB opgericht. Het handhavingsteam is onder het formele werkgeverschap van de ODBN geplaatst.

Om de partners zicht en invloed te geven op het samenwerkingsverband en de werkzaamheden van het handhavingsteam, is de stuurgroep opgericht. In de stuurgroep worden alle partners uit het samenwerkingsverband vertegenwoordigd. Hierin is bepaald dat het handhaven op wildcrossen, afvaldumpingen en stroperij de prioriteiten van het handhavingsteam zijn. SSiB legt inhoudelijke verantwoording af binnen de stuurgroep.

De partners binnen het samenwerkingsverband dragen met een financiële bijdrage bij aan de instandhouding van het handhavingsteam van SSiB. De omgevingsdiensten OMWB en ODZOB hebben de bekostiging van SSiB vanaf 2025 structureel in hun begroting opgenomen. De Provincie heeft een aanvullende opdracht aan het handhavingsteam van SSiB verstrekt voor de jaren 2024 en 2025 t/m 2027. De overige deelnemers dragen hun bijdrage rechtstreeks af aan de ODBN.

SSiB legt jaarlijks inhoudelijk verantwoording af in het jaarverslag (Zie www.ssibbrabant.nl).
De inhoudelijke aansturing van SSiB vindt plaats door de stuurgroep SSiB. In deze begroting hebben we de eerste belangrijke stap gemaakt voor de ontvlechting van SSiB uit de financiële begroting van de ODBN. In programma 3 Bedrijfsvoering zijn daarom alleen nog de baten voor het aandeel overhead dat SSiB genereert opgenomen.

Zolang SSiB geen aparte entiteit is, is het nog aan het Algemeen Bestuur van de ODBN om de begroting van SSiB formeel vast te stellen. De inhoudelijke aansturing ligt bij de stuurgroep SSiB. Daarom is in deze begroting van de ODBN, na de toelichting op de baten en lasten van de 3 programma's, de complete begroting van SSiB als aparte paragraaf opgenomen.

1.3 ISV sanering wegverkeerslawaai

Ook in 2026 gaan we verder met de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Het is onze verwachting dat we de verschillende saneringslijsten per 2027 afgehandeld hebben. Dit project wordt bekostigd uit verkregen subsidies en uit de bestemmingsreserve ISV.

1.4 milieuklachtencentrale (MKC)

Voor de gemeenten en de provincie voert de ODBN de milieuklachtenregeling uit. Burgers kunnen melding doen bij de milieuklachtencentrale als zij overlast ervaren van bedrijven of (particuliere) handelingen die (mogelijk) in strijd zijn met de wetgeving, bijvoorbeeld wanneer sprake is van geluidsoverlast, geuroverlast of bodemverontreiniging. De MilieuKlachtenCentrale (MKC) is een samenwerkingsconstructie van de Brabantse omgevingsdiensten. De MKC zet de klacht vervolgens door naar de betrokken omgevingsdienst. De burger wordt mondiger en dat zien we terug in stijgende landelijke klachtenpatroon. In onze regio hebben we ook jaren te maken gehad met een stijging in het aantal klachten. Vanaf 2022 hanteren we een andere werkwijze, die we in 2024 verder hebben uitgebouwd. Dit heeft tot gevolg dat sinds 2022 het aantal klachten jaarlijks daalt. In 2024 zijn we met een nieuw systeem voor de registratie van milieuklachten gaan werken. Daarnaast hebben we een voorportaal ingericht waarin medewerkers de klachten beoordelen en voorbereiden voor de toezichthouders. Sindsdien worden vanuit het voorportaal klachten ook zelfstandig afgehandeld waardoor geen extra toezicht nodig is. De beschikbare informatie gebruiken we om bedrijven waarover veel klachten binnenkomen, oplossingsgericht met maatwerk en een gerichte aanpak te controleren. Deze informatie wordt ook gebruikt voor het prioriteren van te bezoeken bedrijven en branches voor gericht toezicht. De komende jaren proberen we de klachten steeds beter te analyseren om in kaart te brengen wat er werkelijk speelt, zodat we steeds beter in kunnen schatten hoe en waarom het klachtenpatroon zich ontwikkelt zoals het zich ontwikkelt.

Wat gaan we doen in 2026?

- → In 2026 zullen we het werken met het nieuwe klachtenregistratiesysteem verder door ontwikkelen en de data die beschikbaar komt beter benutten.
- → Deze doorontwikkeling moet gaan leiden tot meer inzicht in de aard en de trends van de klachten waardoor we hier effectiever op in kunnen spelen.
- → We zullen meer inzetten op preventie, bijvoorbeeld door indien mogelijk het contact te faciliteren tussen de klager en de veroorzaker van de klacht. Hier kan een preventieve werking vanuit gaan. Daarnaast wordt het aantal klachten meegewogen in verschillen VTHA-instrumenten zoals de risicogerichte prioritering van toezicht.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Door meer inzicht in de aard en trends van de klachten te krijgen kan dat (in aanvang) leiden tot extra inzet van toezicht en handhaving teneinde trends te doorbreken.
- → Door de maatschappelijke situatie, de mogelijk groter wordende mondigheid van burgers, het bewuster zijn van je rechten en minder sociale tolerantie zou het aantal klachten kunnen toenemen.

1.5 Beheer stortplaatsen

Eén van de resterende verantwoordelijkheden van de voormalige RMB-taken is de eeuwigdurende nazorgplicht voor de gesloten stortplaats Voorste Heide. De financiering van deze activiteit wordt gedekt vanuit de voorziening. De kosten worden voornamelijk bepaald door de inzet van gespecialiseerde bedrijven. Daarnaast wordt verwacht dat de ODBN hier ongeveer 100 uur aan zal besteden.

In deze begroting hebben we voor het eerst ook een toevoeging aan de voorziening opgenomen. Op basis van de eeuwigdurende nazorgplicht wordt jaarlijks de benodigde omvang van de voorziening berekend voor de komende 100 jaar. Aangezien er jaarlijks onderhoudskosten uit de voorziening gehaald worden en we jaarlijks ook geconfronteerd worden met prijsstijgingen, verwachten we dat er een dotatie aan de voorziening nodig is. Op basis van de geldende prijsindexering voor 2026 hebben we daarom in deze begroting een budget geraamd voor deze dotatie. Dat wil niet zeggen dat dit bedrag standaard aan de voorziening toegevoegd wordt en dat de omvang van de voorziening onbeperkt blijft groeien. Het benodigde doelvermogen wordt ieder jaar van de voorziening opnieuw bepaald aan de hand van een RINAS-berekening. Is dit doelvermogen hoger dan de voorziening dan zal er een dotatie aan de voorziening plaatsvinden om deze gelijk te brengen aan het benodigde vermogen. Wanneer het benodigde vermogen lager is dan de omvang van de voorziening, leidt dit tot een vrijval uit de voorziening ten gunste van het resultaat van de ODBN.

Wat mag het kosten?

REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGEN BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Personeel	2.923	2.496	**970**
Bedrijfsmiddelen	1.011	690	**306**
TOTAAL LASTEN	**3.934**	**3.186**	**1.276**
Collectieve taken	882	904	**930**
Samen Sterk in Brabant	2.669	2.889	**0**
Overige regionale programma's	1.228	555	**558**
TOTAAL BATEN	**4.779**	**4.348**	**1.489**
SALDO	**844**	**1.162**	**213**

Toelichting

In deze begroting zijn de uren en daarmee de lasten en baten van Samen Sterk in Brabant niet opgenomen in het programma Regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen. Dit heeft effect op de personeelslasten, de budgetten voor bedrijfsmiddelen en de baten gekoppeld aan SSiB.

Voor de uitvoering van het programma Regionale Dienstverlening zijn in deze begroting 11.775 uren opgenomen. Dit zijn 7.294 uren voor Collectieve Taken, 3.241 uren voor SPUK THE, 1.000 uren voor sanering verkeerslawaai en 234 uren voor overige regionale taken.
NB. De uren van SPUK THE en sanering verkeerslawaai zijn alleen voor 2026 opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Regionale Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 1.1 ➜ Crisisbeheersing
Taakveld 7.3 ➜ Beheer stortplaatsen
Taakveld 7.4 ➜ Milieubeheer

2 Programma Individuele Dienstverlening

Inhoud Programma

Het programma Individuele Dienstverlening sluit aan op de individuele opdrachten die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies). Voor de basistaken geldt dat deelnemers deze bij de ODBN neer dienen te leggen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de deelnemer zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden, of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

Beleidskader/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Omgevingswet	1 januari 2024	
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	

2.1 Uitvoering van onze kerntaken

Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn onze kernactiviteiten samen met onze meer specialistische taken op het gebied van onder andere asbest, energie en bodem en onze specialistische adviserende dienstverlening.

2.1.1 Uitvoerings- en Handhavingsstrategie

In 2025 werken we onder de nieuwe Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2028 (UHS), de opvolger van het voormalige Regionaal Operationeel Kader Toezicht & Handhaving) ROK-TH en het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV). De U&H-strategie vormt het kader waarbinnen uitvoering wordt gegeven aan vergunningverlening, toezicht en handhaving. De U&H-strategie is gebaseerd op een omgevingsanalyse waarin de voornaamste ontwikkelingen in onze omgeving zijn geschetst. De U&H-strategie bevat een set doelstellingen voor onze taakuitvoering. Op deze doelstellingen zullen we jaarlijks de voortgang monitoren, en zo nodig de doelstellingen bijstellen.

Onderdeel van de nieuwe U&H-strategie is een jaarlijkse terugkerende analysesystematiek waarmee de problemen bij het naleven van de milieuwetgeving in kaart worden gebracht en inhoudelijke prioriteiten gesteld worden. Het doel van dit analysemodel is om de beschikbare capaciteit van de ODBN dáár in te zetten waar de risico's en het te bereiken effect het grootst zijn. Jaarlijks worden bestaande inhoudelijke prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving geëvalueerd en waar nodig bijgesteld, gebruikmakend van de kennis van de medewerkers en de informatie die uit data gedestilleerd kan worden. Dit gebeurt in nauwe afstemming met de deelnemende gemeenten, waarbij ook bestuurlijke prioriteiten worden meegewogen.

2.1.2 Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening en ontheffingen op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we: het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel milieu en het beoordelen van meldingen, het voorbereiden van beschikkingen (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het opstellen van (maatwerk) voorschriften. In 2026 voeren we onze taken voor wat betreft vergunningverlening uit in overeenstemming met de nieuwe U&H-strategie. Voor de provinciale taken geldt daarnaast het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.

De Omgevingswet heeft een grote impact op de uitvoering van vergunningverlening. Voor bepaalde activiteiten is de vergunningsplicht komen te vervallen en zijn deze nu meldingsplichtig en/of informatieplichtig. Het omgekeerde vindt ook plaats, zoals bij veehouderijen. Omdat proceduretijden onder de Omgevingswet kort zijn heeft dit een impact op de uitvoering. We hanteren hierbij een risicogerichte aanpak waarbij vergunningaanvragen in beginsel voorrang krijgen boven andere taken die onder de vergunningverleningstaak vallen. De activiteiten die onder een vergunningsplicht vallen zijn, gezien de uitgangspunten van de Omgevingswet, immers per definitie risicovol. Daarnaast dragen we zorg voor actuele vergunningen door rekening te houden met de best beschikbare technieken en inzichten. Samen met de deelnemers zullen we ook ervaring opdoen door te bekijken of er in voorkomende gevallen juist "scherper vergunnen" wenselijk is.

Verder zien we dat de vergunningverlener binnen het stelsel van de Omgevingswet steeds meer adviseert over de (on)mogelijkheden van een vergunningsaanvraag of melding.

De kans is groot dat er ook in 2026 door de "stikstofproblematiek" nog vergunningen in behandeling zijn die nog onder het oude wettelijke stelsel vallen. Daarom is het effect van de Omgevingswet in de praktijk nog niet geheel zichtbaar. Dat betekent bijvoorbeeld dat nog geen uitsluitsel gegeven kan worden over de mogelijke verschuiving van vergunningverlening naar toezicht- en handhaving waar in het verleden vanuit werd gegaan. Deze verschuiving zou samenhangen met het feit dat onder het nieuwe stelsel veel activiteiten die vergunningplichtig waren, meldingsplichtig zijn geworden. Dat zou consequenties kunnen hebben voor de werkvoorraad van onze vergunningverleners, maar de precieze gevolgen voor onze capaciteit en prioritering worden pas helder als we wat langer onder de Omgevingswet hebben gewerkt. Wat ook meespeelt is dat er op het gebied van vergunningverlening voor veehouderijen juist in meer gevallen een vergunningplicht geldt en daarnaast op dit vlak ook het toe te passen uitvoeringsbeleid nog niet helder is. Om meer ontwikkelingen mogelijk te maken, is het ook de verwachting dat inzet op intrekkingen nadrukkelijker aan de orde zal zijn.

We zien dat het werk van onze vergunningverleners steeds complexer wordt. Dit komt deels doordat we een deel van de taken – met name de meldingen – risicogericht oppakken. Dat betekent dat de relatief eenvoudige zaken bijvoorbeeld administratief afgehandeld kunnen worden. Wat overblijft is de complexere casuïstiek, die een groter beroep doet op onze kennis en kunde.

We constateren dat in onze regio verschillend wordt omgegaan met de ruimte die de Omgevingswet laat voor het heffen van leges. Het zou goed zijn als onze deelnemers in ogenschouw nemen dat de grote regionale verschillen in het heffen van leges niet bijdragen aan een gelijk speelveld.

Voor de komende jaren hebben we een belangrijke uitdaging in het dempen van de grote schommelingen in onze werkvoorraad. We zien dat ons werk steeds vaker hele grote pieken kent, tegenover periodes waarin bijvoorbeeld de vergunningverlening stagneert. Een voorbeeld daarvan is die van de stallendeadline, waarbij veel vergunningsaanvragen tot het laatste moment zijn uitgesteld, met alle gevolgen van dien voor onze werkvoorraad. Gelet op de ontwikkelingen rond stikstof is het niet uit te sluiten dat we in de toekomst met vergelijkbare pieken en dalen geconfronteerd worden.

Wat gaan we doen in 2026?

- → We optimaliseren de interne en externe samenwerking. Daarvoor zoeken we de samenwerking en afstemming met onze deelnemers.
- → We voeren gemeentelijke vergunningverlening uit volgens de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028. Provinciale vergunningverlening voeren we daarnaast uit volgens het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- → We zetten nadrukkelijk in op intrekkingen, actuele vergunningen en passen indien wenselijk het "scherper vergunnen" toe.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Het is nog niet duidelijk welke impact de Omgevingswet in samenhang met de "stikstofproblematiek" gaat hebben op de capaciteitsvraag en werkvoorraad van vergunningverlening. We blijven de werkvoorraden goed monitoren en evalueren dit met onze deelnemers.
- → Een piekbelasting aan aanvragen kan een verdringing in werkzaamheden voor vergunningverlening betekenen waardoor prioriteiten in de werkzaamheden moeten worden gesteld. Over deze prioritering zal worden gecommuniceerd met onze deelnemers.
- → De eerste resultaten van het project actualiseren van vergunningen zijn nog niet bekend. Onduidelijk is daarmee welk effect het actualiseren van vergunningen heeft op de benodigde capaciteit. Mogelijk dat ook hierbij prioritering plaatsvindt zoals eerder genoemd.

2.1.3 Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. In 2026 voeren we onze toezichttaken uit onder de Uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS 2025-2028). Net als voor vergunningverlening geldt voor toezicht dat we onze provinciale toezichttaken daarnaast blijven uitvoeren in overeenstemming met het Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Vanuit onze toezichthoudende rol willen we daar zijn waar we het verschil kunnen maken. Binnen toezicht groeit het belang van het zogenoemde 'risicomodel milieutoezicht'. Het risicomodel bestaat uit drie factoren – kans op overtreding, milieueffect en de tijd sinds de laatste controle – die tezamen leiden tot een risicoscore. Met deze scores kan een slimme selectie van bedrijven gemaakt worden en kan het toezicht daar plaatsvinden waar de (milieu)risico's het grootste zijn. Bovendien kan tijdens het toezicht meer aandacht worden besteed aan de belangrijkste risico's. De komende jaren werken we aan verbeteringen in het risicomodel, onder andere door gericht controles uit te voeren om ook de datakwaliteit die ten grondslag ligt aan het model te verbeteren.

Daarnaast zetten we in op innovatie, zoals het gebruik van drones bij ons toezicht en bijvoorbeeld het op afstand beoordelen van luchtwassers. Hierbij maken we gebruik van onze steeds betere informatiepositie om gerichtere controles uit te kunnen voeren en data te kunnen gebruiken. In de toekomst is het te voorzien dat we ook gebruik maken van nieuwe technieken als AI om onze toezichttaken doeltreffender en doelmatiger uit te kunnen voeren.

Voor toezicht wordt het werk onder de Omgevingswet complexer. De toezichthouder krijgt meer te maken met doelvoorschriften en maatregelen voor milieubelastende activiteiten die niet meer concreet in de wet zijn opgenomen. Hierdoor moet de toezichthouder frequent gebruik gaan maken van de specifieke zorgplicht. Toezichthouders moeten bovendien steeds meer rekening houden met het evenredig- en gelijkheidsbeginsel. Een uitgangspunt van de Omgevingswet is ook dat initiatiefnemers nadrukkelijk de eigen verantwoordelijkheid nemen. Bedrijven met een systeem van beheersing en controle, zoals een milieumanagementsysteem kunnen we middels systeemgericht toezicht controleren. Dit systeem moet tijdig signaleren wanneer er een (dreigende) overtreding is. Het bedrijf kan de overtreding dan zelf voorkomen en schade aan het milieu beperken. Voorwaarde voor systeemgericht toezicht is dat er werkafspraken zijn tussen het bevoegd gezag en het bedrijf. Het systeemgericht toezicht kan mogelijk leiden tot een efficiënter gebruik van onze toezichtcapaciteit. Dit vraagt andere competenties van onze toezichthouders.

Voorgaande betekent net als voor vergunningverlening dat het toezichtwerk complexer wordt. Niet alleen moet een toezichthouder ook kunnen toezien op doelen en op de hoogte zijn van de best beschikbare technieken om deze te toetsen, het risicomodel heeft immers in zich om snel bij de relatief 'zwaardere' zaken uit te komen. Onderlinge afstemming en kennisdeling zal daarom belangrijker worden om onze toezichthouders te helpen dat zoveel mogelijk uniform toezicht wordt opgepakt.

Verder zal de implementatie van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie steeds meer vorm krijgen.

Wat gaan we doen in 2026?

- → We voeren onze gemeentelijke toezichtstaak uit overeenkomstig de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028.
- → We voeren onze provinciale toezichtstaak uit overeenkomstig het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- → We blijven het informatiegestuurd werken door ontwikkelen. Hierdoor kunnen we nog effectiever optreden en het toezicht toespitsen op de grootste milieurisico's en het naleefgedrag. Daarmee komen we tot een meer geüniformeerde aanpak van toezicht op de milieubelastende activiteiten.
- → We blijven ons richten op het steeds beter inzetten van innovatieve technische middelen zoals drones.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Net als bij vergunningverlening genoemd weten we niet wat de impact van de "stikstofproblematiek" is op toezicht. Ontwikkelingen zullen we communiceren met onze deelnemers.

2.1.4 Handhaving

Handhaving – zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk – is één van onze instrumenten waarmee we bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Hoewel handhaving nooit een doel op zichzelf mag zijn, is het wel een belangrijk middel wanneer naleving van de wet- en regelgeving uitblijft. Handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om verschillende instanties in de zogenoemde strafrechtketen – denk aan de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de omgevingsdiensten – maar ook om samenwerking binnen de ODBN, tussen toezichthouders, juristen en boa's. Gezamenlijk dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht.

In 2026 werken we verder aan de samenwerking met onze handhavingspartners. De contacten met de strafrechtelijke handhavingspartners zijn goed. We constateren echter ook dat er kansen zijn om de samenwerking op tactisch en strategisch niveau te intensiveren. Daartoe heeft de ODBN in samenspraak met de andere Brabantse omgevingsdiensten opdracht gegeven tot het nader uitwerken van de overlegstructuur op het gebied van strafrechtelijke handhaving. We verwachten de formele overlegstructuur in 2025 vast te stellen en te implementeren met onze strafrechtelijke handhavingspartners, waarna we gezamenlijk zullen toewerken naar gedeelde handhavingsdoelen en -prioriteiten en goed afgestemde werkwijzen. Dit proces wordt geïnitieerd in 2025, maar zal naar verwachting een doorloop kennen in 2026.

Op casusniveau weten wij onze strafrechtelijke partners goed te vinden. Ook in 2026 nemen we deel aan het vaste zakenoverleg milieu bij het Functioneel Parket in Den Bosch samen met de drie Brabantse omgevingsdiensten, de NVWA, IL&T, Waterschappen Aa en Maas en De Dommel, Rijkswaterstaat en het milieuteam van de politie. Daarnaast stemmen we regelmatig af met de milieuagenten in onze regio.

Intern werken we aan de verbetering van de afstemming tussen medewerkers binnen toezicht en handhaving. In 2026 hebben we twee jaar gewerkt met de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), de opvolger van de LHS. In 2024 hebben we een project afgerond waarmee we de LHSO hebben geïmplementeerd binnen de organisatie. De komende jaren verwachten we de vruchten te plukken van de in dat kader tot stand gekomen nieuwe werkwijzen, -afspraken en -processen. We verwachten dat de nieuwe werkwijzen, processen en interne werkafspraken zullen resulteren in een effectievere inzet van ons bestuurs- en strafrechtelijk instrumentarium en in het aantal potentiële strafzaken.

Wat gaan we doen in 2026?

→ Begin 2026 zullen we de nieuwe werkwijze rond de LHSO evalueren en waar nodig bijstellen.

→ We blijven de samenwerking onderling en met de instanties in de strafrechtketen optimaliseren en intensiveren. Dit doen we onder andere door de overlegstructuur te formaliseren en toe te passen. Door een verbeterde toepassing van de LHSO en de geïntensiveerde samenwerking met onze handhavingspartners verwachten we in 2026 een toename van de inzet van strafrecht. De interne capaciteit voor strafrecht is hierop afgestemd.

→ We verwachten dat de nieuwe overlegstructuur in 2026 zal resulteren in een gezamenlijke prioritering en verder afgestemde werkwijzen en –processen, en daarmee tot een effectievere en efficiëntere inzet van ons handhavingsinstrumentarium.

Welke onzekerheden kennen we?

→ De doorontwikkeling en intensivering van de strafrechtelijke handhaving kan binnen onze organisatie leiden tot meer zaken en in het verlengde daarvan tot meer gemaakte uren. Indien dit het geval is communiceren we dit tijdig aan onze deelnemers.

→ De capaciteit bij het OM kan ertoe leiden dat een bepaalde zaken geprioriteerd worden en andere niet door het OM worden opgepakt. Dit is een bekend knelpunt dat al langer speelt en onderstreept het belang van nauwe samenwerking met onze handhavingspartners. Zo kunnen we gezamenlijk prioriteren en borgen we dat we kansrijke zaken prioriteren en bij andere zaken primair uitgaan van ons bestuursrechtelijke instrumentarium.

2.2 Natuurbescherming

De ODBN verzorgt namens de provincie Noord-Brabant de VTH-taken met betrekking tot de bescherming van flora en fauna. Of meer concreet de bescherming van planten, dieren, leefgebieden, bossen en andere houtopstanden in Noord-Brabant. Daarnaast wordt ook de opgave op het onderdeel natuur steeds meer ingevuld door de ODBN. Het groeiende belang van natuur heeft daarom consequenties voor de rol van de ODBN. Dit zien we onder andere terug bij de toenemende vraag vanuit onze deelnemers naar ondersteuning voor het toepassen en uitvoeren van de Omgevingswet voor natuuractiviteiten. De Omgevingswet gaat nadrukkelijk uit van het mogelijk maken van allerhande ontwikkelingen. Het beschermen van de fysieke leefomgeving gaat echter niet altijd goed samen met maatschappelijke ontwikkelingen zoals isolatie, bouw en renovatie van gebouwen in verband met de klimaatopgave en de woningbouwopgave. Hierbij kunnen immers beschermde flora en fauna worden aangetast.

2.2.1 Gebiedsbescherming (Natura 2000)

De landelijke stikstofproblematiek heeft een grote invloed op onze taakuitvoering. De uitspraken van de RvS van 18 december 2024 over intern salderen hebben ook in 2026 nog een groot effect op de uitvoering. De vergunningverlening stokt namelijk doordat het bestaande wettelijk kader en beleid ontoereikend zijn om de doelstellingen uit de habitatrichtlijn te behalen.

Om vergunningverlening weer op te kunnen pakken is het nemen van een pakket van geborgde maatregelen die verslechtering van Natura 2000-gebieden uitsluiten noodzakelijk. Dit kunnen Rijksmaatregelen en provinciale maatregelen zijn. Verwacht wordt dat besluitvorming rondom een pakket van geborgde maatregelen op zich laat wachten, waardoor de vergunningverlening on hold blijft.

Als ODBN denken we ondanks de uitdagingen graag mee hoe we ontwikkelingen mogelijk kunnen maken en hoe wij ons zo effectief mogelijk inzetten totdat vergunningverlening weer mogelijk is. Zo pakken wij onze rol als uitvoeringsdeskundige door in gesprek te blijven met de beleidsmakers bij de provincie, maar ook door landelijk onze visie op de problematiek en mogelijke oplossingen aan te dragen.

Daarnaast kan in de tweede helft van 2026 conform beleid het intrekken van latente ruimte gaan plaatsvinden. Als ODBN bereiden we ons in de eerste helft van 2026 voor op deze werkzaamheden. De verwachting is dat het intrekken van latente ruimte leidt tot extra juridische procedures. Verder bereiden we ons voor op de start van vergunningverlening zodat we de reeds ingediende aanvragen zo effectief mogelijk af kunnen handelen.

2.2.2 Flora, fauna en houtopstanden

De uitvoering voor wat betreft flora en fauna, staat in grote mate onder invloed van belangen op andere thema's, zoals de woningbouwopgave en de energietransitie. Dat groeiende belang heeft consequenties voor de rol van de ODBN. Vaak wordt pas naar de impact op de natuur gekeken als plannen gereed zijn. Waardoor tijdens de planontwikkeling potentiële koppelkansen vaak onbenut blijven. Om daar verandering in te brengen zal onze rol meer aan de voorkant (moeten) komen te liggen. Zodat we kunnen meedenken hoe we de biodiversiteit bij voorgenomen projecten kunnen verbeteren en vergunbaar maken, in plaats van in gevaar brengen.

De provincie Noord-Brabant ondersteunt gemeenten middels de 'Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing'. Gemeenten kunnen met de bijdrageregeling onder andere toewerken naar een Soortenmanagementplan (SMP). Met een SMP kunnen gemeenten beschermde diersoorten in kaart brengen. Zo kunnen ze in één keer een goed leefgebied voor al deze diersoorten maken en de biodiversiteit versterken. Als een gemeente een SMP heeft, kunnen ook inwoners en woningcorporaties daar gebruik van maken. Dit bespaart tijd en geld, en zorgt ervoor dat ze sneller aan de slag kunnen. De ODBN is onderdeel van het proces om bij deze gebiedsgerichte aanpak tot een vergunbare situatie op gemeentelijk niveau te komen.

Bomen en bossen vervullen belangrijke en unieke functies in onze fysieke leefomgeving, zoals onder andere het invangen van fijnstof, de opslag van koolstofdioxide, het bergen van water of het verminderen van grote temperatuurschommelingen in stedelijk gebied en het vormen van een belangrijk leefgebied voor tal van planten en diersoorten. Bomen en bossen vallen onder houtopstanden en vervullen een belangrijke en unieke functie in de fysieke leefomgeving. De bescherming van houtopstanden is een onderdeel van de Omgevingswet en door de lange ontwikkelingstijd van bossen is deze bescherming van groot belang.

Waar voorheen voornamelijk gekeken werd naar het behouden en waar mogelijk vergroten van het bestaande bosareaal, is nu steeds vaker de kwaliteit van het bos - en dan met name het voorkomen van de aantasting van die kwaliteit - het onderwerp van gesprek bij de uitvoering van de vth-taak.

Wat gaan we doen in 2026?

- → We verzorgen de VTH-taken op het onderdeel natuur namens de provincie.
- → We zetten in op het intrekken van latente ruimte.
- → We bereiden ons voor op het moment dat vergunningverlening weer opgepakt kan worden.
- → Door onze VTH-uitvoering en deelname aan uitvoeringsbeleid blijven wij ons hard maken voor de bescherming van de Brabantse natuur.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We blijven de ontwikkelingen op het gebied van het stikstofdossier ook in 2026 nauwlettend in de gaten houden. We verwachten een grote inzet van onze medewerkers, maar kunnen deze op dit moment nog niet exact ramen. Wanneer hier meer duidelijkheid over is, wordt dit meegenomen in de gesprekken met onze deelnemers.

2.3 Specialistische dienstverlening

2.3.1 Ruimtelijke ordening, geluid, externe veiligheid, lucht & geur

De ODBN voert voor haar deelnemers ook specialistische milieu(advies)taken uit om onder andere de doelstellingen uit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie te realiseren. Daaronder vallen taken op het gebied van ruimtelijke ordening, geluid, externe veiligheid, lucht & geur.

De specialistische dienstverlening speelt zowel bij onze vergunningverlening als het toezicht. Daarnaast wordt er rechtstreeks aan onze deelnemers geadviseerd en werken we aan uitvoeringsgerichte milieuadvisering.

Alle deelnemers hebben een (grote) woningbouwopgave. Hierbij wordt zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk gezocht naar ruimte. De specialisten van ruimtelijke ordening toetsen de initiatieven aan een Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties (ETFAL). Denk daarbij aan de gevolgen voor omgevingswaarden zoals geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. ETFAL komt voort uit de Omgevingswet en vervangt het toetsen op een goede ruimtelijke ordening. ETFAL vraagt een bredere blik dan toetsen op een goede ruimtelijke ordening en heeft tot doel het stimuleren van de veilige, schone en gezonde leefomgeving. Binnen ODBN is advies op dit thema een aparte verzoektaak.
Sinds begin 2025 zijn we begonnen met uitvoeringsgerichte milieuadvisering waarbij we bevoegde gezagen, kunnen helpen bij de totstandkoming van beleidsvorming en planontwikkeling. Bijvoorbeeld bij het opstellen van het omgevingsplan, het formuleren van regels en/of omgevingswaarden.

Vanwege onze specialistische kennis verwachten we als 'kennispartner' steeds belangrijker te worden. Op basis hiervan is een toename van alle advies- en alle onderzoeks- en meettaken te verwachten. Dit geldt zowel voor de specialistische adviezen, als ook voor het meer integraal beschouwen van vraagstukken vanuit verschillende taakgebieden tegelijkertijd door de specialisten van ruimtelijke ordening.

Uniformiteit in de omgevingsplannen is van groot belang voor de uitvoerbaarheid van onze VTH(A)-taken. Als ODBN kunnen we adviseren bij de totstandkoming van de omgevingsplannen, waarbij onze inzet wel afhankelijk is van de beschikbare capaciteit van onze specialisten voor uitvoeringsgerichte milieuadvisering. Hiervoor hebben deelnemers de mogelijkheid om individueel een verzoektaak te sturen. Niettemin is duidelijk dat enige samenwerking en afstemming in de regio onontbeerlijk is om efficiënt te kunnen werken onder de Omgevingswet.

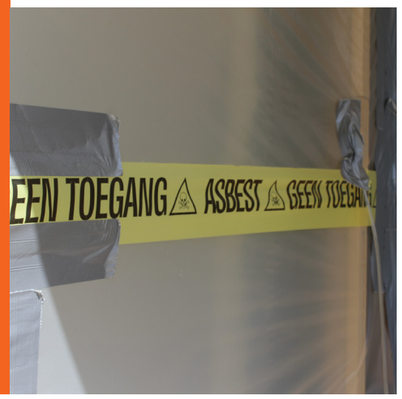

Wat gaan we doen in 2026?

- → We voeren onze (verzoek)taken op het gebied van RO- en milieuspecialismen uit voor onze deelnemers.
- → We gaan meer sturen op een gezonde leefomgeving door
  - Het helpen voorkomen van milieuhinder (geluid, geur).
  - Het ondersteunen van de verbetering van de luchtkwaliteit.
- → We gaan meer investeren in het actief uitdragen van kennis richting onze deelnemers door middel van het organiseren van inhoudelijke kennissessies.
- → We gaan de Basis Geluid Emissie vastleggen voor alle deelnemers.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We zien dat de (inter)nationale normen steeds stringenter worden en er steeds vaker rechterlijke uitspraken worden gedaan met consequenties voor onze VTH-uitvoering en RO-verzoektaken. Het is hierbij onze verwachting dat dit (op termijn) leidt tot een toename van vooral adviesverzoeken en specialistische kennisvragen vanuit een deel van onze deelnemers.
- → Voor EV komen er waarschijnlijk voor 2026 aanpassingen in de regelgeving. Dit kan invloed hebben op het werk van de specialisten omdat er mogelijk nieuwe risicovolle activiteiten komen. Hierdoor kan die activiteit meer uren gaan kosten dan begroot.
- → De situatie op de arbeidsmarkt maakt het in het werkgebied VTH(A) lastig om de personele capaciteit op orde te houden. Er is een kwalitatief en kwantitatief tekort aan specialisten en deze situatie blijft de komende jaren bestaan. Bij een steeds complexer wordende beleidsmatige, specialistische en juridische context, wordt het tekort steeds maar nijpender. Het zal steeds moeilijker worden om het personeelsbestand op orde te houden om VTH(A)-taken adequaat in te vullen, waardoor het concentreren van taken bij een omgevingsdienst naar verwachting nog aantrekkelijker zal worden voor bevoegde gezagen. Dit zou kunnen leiden tot een toename van VTH-verzoektaken, overige verzoektaken, en collectieve taken.
- → Een eventuele toe- of afname van EFTAL-gerelateerde taken, zal samenhangen met het tempo van het maken van omgevingsplannen door het bevoegd gezag en het al dan niet doorgaan van ruimtelijke projecten, en het beroep dat opdrachtgevers daarbij wensen te doen op de ODBN.
- → De Omgevingswet geeft gemeenten meer ruimte om met omgevingswaarden te werken in het omgevingsplan om zo ontwikkelingen mogelijk te maken of juist de natuur/milieu te beschermen. De kennis en data over emissies van bedrijven en kennis over (milieu) omgevingswaarden liggen voornamelijk bij de ODBN. Bij het maken van het omgevingsplan en het invulling geven aan de omgevingswaarden zal bij het ontwerp al gekeken moeten worden naar milieu in plaats van toetsen achteraf. Dit vraagt om een andere wijze van samenwerken.

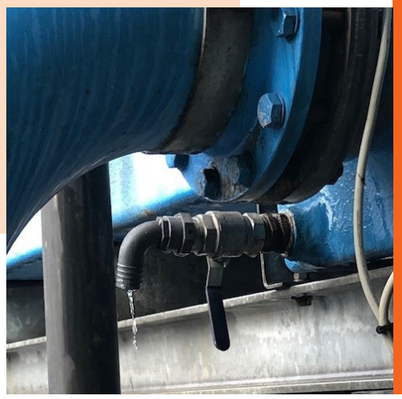

2.3.2 Bodem

Namens de gemeenten, als primaire beheerders van de bodemkwaliteit, houden we risicogericht toezicht op grondstromen, saneringen onder de Omgevingswet en de kwaliteit van bouwstoffen zoals puingranulaat, immobilisaten en staal- en zinkassen. Dit doen we binnen het beschikbare budget. We willen meer zicht krijgen op illegale grondstromen en deze indammen door meer aandacht te geven aan ketentoezicht en risicogericht te handelen als de kwaliteit van de bodem in gevaar komt. Daarnaast is er continu afstemming met de grondwaterbeheerder, de provincie, bij verontreinigingen van het grondwater.

Samenwerking en afstemming met provincie, waterschappen, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) en Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) is vanzelfsprekend voor een goede taakuitvoering van de gemeentelijke basistaken. Onder andere het overgangsrecht Wet bodembescherming en de bescherming van het (grond)water kan alleen goed worden uitgevoerd in samenwerking met andere overheden. Toezicht en handhaving bij saneringen is onder de Omgevingswet een basistaak.

Naast de bodemtaken kan de ODBN desgewenst namens de gemeentelijke deelnemers verzoektaken op het gebied van bodem uitvoeren, zeker gelet op onze kennispositie. Hoewel we meer zicht hebben op de omvang van de bodemtaken voor de gemeenten zijn de hoeveelheid meldingen ook sterk afhankelijk van het kennisniveau van adviesbureaus, aannemers en gemeenten zelf. De ODBN zet daarom ook sterk in op kennisdeling. De hoeveelheid werkzaamheden en het kennisniveau, dat voor uitvoering noodzakelijk is, betekent ook dat er continu gekeken wordt naar het verhogen van het (eigen) kennisniveau en, daar waar nodig, uitbreiding van de capaciteit.

De rol van en bijdrage van de ODBN aan de vijfde tranche van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) zal medio 2025 pas duidelijk worden en kan leiden tot het aantrekken van extra capaciteit binnen bodem als de ODBN de registratietaken (inclusief van het Bodeminformatiesysteem) naar zich toetrekt.

Wat gaan we doen in 2026?

→ Voor de gemeenten is en blijft duidelijk hoe de ODBN handelt binnen al haar bodemtaken. Nieuwe bodemthema's zoals microplastics en nieuwe stoffen zoals PFAS worden door de vakgroep bodem met de gemeenten besproken en zoveel als mogelijk gezamenlijk opgepakt. De ODBN kijkt met de gemeenten mee naar het onderwerp 'bodem en bouwstoffen' in het omgevingsplan.

Welke onzekerheden kennen we?

→ De rol en bijdrage aan de Basisregistratie Ondergrond (BRO) is nog onzeker.

2.3.3 Sloop & asbest

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft ervoor gezorgd dat de asbest- en slooptaken zijn uitgebreid.

Het beoordelen van meldingen en het toezicht op sloop met asbestverwijdering behoort tot onze basistaken en het beoordelen van meldingen en het toezicht op sloop zonder asbestverwijdering zijn verzoektaken.

De in de Omgevingswet opgenomen informatieplicht zorgt ervoor dat er veel administratieve handelingen ontstaan in het proces. Onderdeel van deze plicht zijn de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan, de gegevens van de veiligheidscoördinator en de stikstofmaatregelen.

De inzet op risicogericht werken wordt met behulp van de asbestsloop planningstool gepland. Komend jaar zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn om aan te haken bij een landelijk te ontwikkelen dashboard. Hierdoor komen we nog vaker op locaties waar de risico's voor de leefomgeving hoog zijn.

Wat gaan we doen in 2026?

→ Voor alle gemeenten behandelen wij de asbesttoezichttaken;

→ Voor alle gemeenten behandelen wij de afhandeling sloopmeldingen en slooptoezichttaken

Welke onzekerheden kennen we?

→ De vernieuwde EU-regels over meetmethoden en vergunningensystemen moeten vóór 21 december 2025 zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Het is nog onzeker wat er gaat gebeuren met de wijzigingen in de asbestregels, mogelijk hebben deze invloed op het werkprogramma 2026.

2.3.4 Energie

De toegenomen urgentie voor klimaat en energie heeft de afgelopen jaren geleid tot groeiende prioriteit voor energietoezicht en een intensivering van de uitvoering. Voor de financiering ontvangen omgevingsdiensten van het Rijk een specifieke uitkering (SPUK-THE) tot en met 2026. De SPUK-THE regeling vereist dat de financiering van deelnemers gedurende de uitvoering minimaal op hetzelfde niveau blijft.

In 2026 zorgen we voor een maximale benutting en een correcte formele afronding van de SPUK-THE-regeling. Het toezicht is gericht op naleving van de energiebesparingsplicht en zoveel mogelijk energiebesparing. Tijdens het toezicht adviseren we doelgroepen over wettelijke verplichtingen en kansen.

In 2026 kunnen we voor het eerst gebruik maken van de wettelijke mogelijkheid energieverbruiksgegevens van bedrijven op te vragen bij netbeheerders. Samen met de monitoring van energiebesparing uit toezicht levert dat waardevolle informatie voor informatiegestuurd toezicht.

Behalve toezicht houden we rekening met een verdere groei aan verzoektaken voor advisering bij beleidsontwikkeling, over omgevingsplannen en voor initiatieven in de energietransitie. Dat gaat dan bijvoorbeeld over aspecten van hinder, veiligheid en milieu rondom initiateven voor waterstof, energieopslag, warmtepompen, warmte, wind- en zonneparken, bodemenergie etc.

In 2026 treffen we voorbereidingen voor de uitvoering na 2026, want dan gaat één en ander wijzigen. Het Rijk heeft een vervolgregeling voor SPUK-THE aangekondigd en ook nieuwe wetgeving:

- de energiebesparingsplicht in het Bal en Bbl wordt aangescherpt. De verplichting energiebesparende maatregelen te treffen, die zich binnen 5 jaar terugverdienen, wordt vanaf 1 juli 2027 een terugverdientijd van 7 jaar. De wetwijziging zal ook rekening houden met de aanbevelingen van de landelijke Rekenkamer[1] en een uitgevoerde evaluatie. Mogelijk leidt dat tot nog meer wijzigingen;
- de Europese Energy Efficiency Directive (EED) legt overheidsorganisaties op hun energieverbruik jaarlijks met 1,9% te verminderen (artikel 5) en jaarlijks 3% van de overheidsgebouwen te renoveren naar de nieuwbouweis (artikel 6);
- de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD IV) bevat een breed pakket aan eisen voor nieuwe gebouwen ('zero emission buildings'), bestaande gebouwen (minimale energieprestatie en renovatiepaspoort), zonne-energie, laadinfrastructuur en energielabels;

[1] 'De energiebesparingsplicht 2008-2023: hoge ambities, onbekend resultaat', algemene rekenkamer, november 2024

In 2026 voeren we het gesprek met de deelnemers over de uitvoering van toezicht op deze nieuwe wetgeving, de vervolgregeling SPUK-THE en het vervolg van energietoezicht in het werkprogramma en provinciale opdracht.

- De ODBN draagt bij aan de energiebesparingsambities van de deelnemende gemeenten door het uitvoeren van energietoezicht bij informatie- en onderzoeksplichtige en ETS-bedrijven en de gerealiseerde energiebesparing als gevolg daarvan te monitoren.
- We vragen energieverbruiksgegevens van bedrijven op bij netwerkbedrijven en gebruiken die gegevens om informatiegestuurd toezicht te optimaliseren;
- Het energietoezicht wordt gefinancierd uit de specifieke uitkering toezicht en handhaving energie (SPUK-THE), het gemeentelijk werkprogramma en de provinciale opdracht 311;
- We ronden in 2026 de uitvoering van de SPUK-THE regeling af en gaan in gesprek met de deelnemers over de uitvoering na 2026;
- We houden rekening met een groei aan verzoektaken voor advisering bij beleidsontwikkeling, over omgevingsplannen en rond initiatieven in de energietransitie.

2.4 Mobiliteit

Sinds 1 juli 2024 is de registratieverplichting Werkgebonden Personenmobiliteit (WPM) van kracht. Sindsdien zijn organisaties met 100 of meer werknemers en alle publieke rechtspersonen zoals gemeenten, provincies en ministeries verplicht jaarlijks per 1 juli te rapporteren over hun zakelijke en woon-werkverkeer in het afgelopen jaar. Mocht uit de rapportages blijken dat de CO2 besparingsdoelen voor 2030 niet worden gehaald, dan volgt na 2026 mogelijk normering.

Het toezicht en handhaving van de WPM is als basistaak bij omgevingsdiensten belegd. Naast toezicht op het indienen van de rapportage betreft het ook een globale inhoudelijk beoordeling van rapportages.

Wat gaan we doen in 2026?
→ In 2026 ziet de ODBN toe op naleving van de regeling Werkgebonden Personenmobiliteit (WPM).

Welke onzekerheden kennen we?
→ In 2026 moet duidelijk worden welk vervolg de WPM gaat krijgen na 2026.

Wat mag het kosten?

INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Personeel	19.029	20.637	**23.031**
Bedrijfsmiddelen	429	130	**130**
TOTAAL LASTEN	**19.458**	**20.767**	**23.161**
Basis- en VTH verzoektaken	16.335	18.627	**19.019**
(Overige) Verzoektaken	11.699	13.664	**13.573**
Orders	1.186	737	**833**
TOTAAL BATEN	**29.220**	**33.029**	**33.425**
SALDO	**9.762**	**12.262**	**10.264**

Toelichting
Voor de uitvoering van het programma Individuele Dienstverlening zijn 279.666 uren geraamd. Ten opzichte van de begroting 2025 is er een daling van bijna 5.000 uren. Deze daling in uren heeft zowel effect op de hoogte van de lasten als de inkomsten voor dit programma. Een verdere financiële toelichting is te vinden in hoofdstuk 3 van de financiële begroting.

Taakvelden
Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 7.4 → Milieubeheer

3 Programma Bedrijfsvoering

Inhoud programma

Programma Bedrijfsvoering heeft betrekking op de bedrijfsvoering en is relevant voor u als eigenaar. De algemene organisatie betreffende trends worden toegelicht in dit programma. Waar mogelijk zijn deze vertaald in kritieke prestatie-indicatoren (KPI's). De technische onderbouwingen worden elders in de begroting gegeven. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in deze begroting ook een paragraaf gewijd aan bedrijfsvoering specifieke onderwerpen. In dit programma zijn de begrote baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	01-07-2019	
Gemeenschappelijke regeling ODBN	01-01-2020	
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16-12-2020	
Treasury statuut	28-12-2023	
Financiële verordening ODBN	01-01-2023	

Wat willen we bereiken?

De ODBN wil een goede bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Uitgangspunt is dat we zodanig in controle zijn dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en dat deze een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis. Door de tijd heen zijn er diverse KPI's vastgesteld als kader voor een gezonde bedrijfshuishouding. Voor u als eigenaar zijn deze relevant om in één oogopslag een eerste gevoel te hebben bij de bedrijfsmatige en financiële situatie van de ODBN als organisatie.

Indicatoren bedrijfsvoering

In de Kadernota 2026 hebben het onderzoek naar de gevolgen van de nieuwe definitie van overhead conform BBV aangekondigd. Deze is in de begroting 2026 doorgevoerd. Dit leidt tot een lagere KPI voor overheadformatie en bedrijfsvoeringskosten. Deze is nu conform de vernieuwde regelgeving BBV opgenomen.

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI'S	NORM	REALISATIE 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	TOELICHTING
Productiviteit[1]	1.397	1.390	1397	1.397	§ Declarabiliteit
Declarabiliteit[2]	1.294	1.261	1.294	1.294	§ Declarabiliteit
Structureel uurtarief	€ 119,97	€ 109,16	€ 117,60	€ 119,97	§ Tariefontwikkeling
Incidentele korting	Nvt	Geen korting	€ 1,89	€ 0,92	§ Tariefontwikkeling
Incidenteel uurtarief	Nvt	€ 109,16	€ 115,71	€ 119,05	§ Tariefontwikkeling
Ziekteverzuim	5,5%	6,4%	5,5%	5,5%	§ HRM - ziekteverzuim
Formatie overhead	(22[2]) 20%	20%	22%	19%	§ Formatieomvang
Aandeel kosten overhead	(33-35[2]) 24-26%	27,1%	34%	22%	§ Tariefontwikkeling
Weerstandsratio	0,75– 1,5	0,91	1,07	0,91	§ Weerstandsvermogen
Flexschil	20%	17,6%	Max. 20%	Max. 20%	§ Formatieomvang

[1] *Betreft uren die productief worden ingezet t.b.v. het primair proces maar die we niet kunnen declareren.*

[2] *Betreft normering 2025 volgens de oude definitie*

Wat gaan we doen in 2026?

Algemeen

Lokaal bestaat er bestuurlijke druk op de kosten die gemoeid zijn met onze taakuitvoering. Het zogenaamde 'ravijnjaar' dwingt onze deelnemers keuzes te maken t.a.v. beleid en uitvoering.
Ter voorbereiding op de begrotingsjaren 2025 en verder heeft de ODBN proactief een forse kostenreductie en dus tarief daling weten te realiseren. In totaal betrof het een kostenreductie van € 1.400.000,-. Verder bezuinigen op de kostenstructuur is niet realistisch. Dat bleek o.a. ook uit de onderzoek in opdracht van de Provincie Noord- Brabant naar de kosten in de overhead.

Efficiencymaatregelen in de uitvoering zullen noodzakelijk zijn en de manier om de bijdrage van onze deelnemers beheersbaar te houden. Hiervoor zijn wel nieuwe voor-investeringen noodzakelijk.

Juist de laatste ontwikkelingen van de mogelijke inzet van AI maar ook RPA (robotisering van processen) kunnen een oplossing bieden voor de bestuurlijke en maatschappelijke uitdagingen.

Wij denken met de inzet deze nieuwe technieken structurele kostenbesparingen te kunnen realiseren. Op termijn zal deze extra eenmalige investering leiden tot aanzienlijke efficiëntie-voordelen. Deze laten zich nu nog moeilijk kwantificeren, maar zullen we wel gaan rapporteren. Later in het traject moeten de maatregelen dekking genereren voor toekomstige investeringen in efficiencymaatregelen. Maar misschien nog wel belangrijker is dat de ODBN een flexibele organisatie wordt die kan anticiperen op de ontwikkelingen die ons (gaan) raken. Wij hebben hiervoor bij de resultaatbestemming van 2024 een incidenteel budget van € 350.000,- gevraagd.

De ODBN omarmt de technologische mogelijkheden van AI en RPA. Dit brengt nieuw perspectief maar zal ook alle activiteiten van onze medewerkers gaan beïnvloeden.

Arbeidsmarkt en organisatie

De arbeidsmarkt blijft krap in de voorzienbare toekomst. In 2026 verwachten we daarom onverminderd bezig te zijn met het verbeteren van onze arbeidsmarktpositionering om de juiste nieuwe medewerkers te vinden. Wanneer nodig zullen we ook in 2026 werken met traineegroepen. Intern blijft de focus liggen op ontwikkeling van medewerkers, zodat zij kunnen doorstromen naar medior en senior functies. Naast een actieve marktbenadering zullen ook andere interventies nodig zijn. Wij denken daarbij aan AI en RPA. In paragraaf 4.4. gaan we daar verder op in.

CAO-Ontwikkelingen

De huidige CAO loopt t/m 31 maart 2025. De onderhandelingen voor de nieuwe CAO zijn op het moment van schrijven nog gaande. In deze begroting is uitgegaan van een 2,1% loonindexatie op basis van macro-economische beschouwingen d.d. september 2024. De inzet van partijen ligt tijdens het schrijven van deze begroting nog ver uiteen. Het is zeer waarschijnlijk dat de gehanteerde loonindexatie niet toereikend zal zijn om het definitie CAO stijging te compenseren.

Prijsontwikkelingen

Ook voor de prijsontwikkeling hebben we, conform bestaand beleid, de MEV aangehouden. In de nieuwe MEV zijn voor de jaarschijven van 2024 en 2025 hogere indexeringen opgenomen dan waar wij vanuit zijn gegaan in de Begroting 2025. Deze bijstellingen zijn in de berekening van het tarief 2026 verwerkt. Voor het jaar 2026 is in de MEV een prijsindexering van 2,2% opgenomen, deze wordt in de begroting 2026 gebruikt.

Informatievoorziening en automatisering

Maatschappelijk is er in toenemende mate belangstelling voor een gezonde leefomgeving. Het wantrouwen van de burger t.a.v. de legaliteit van milieubelastende activiteiten en met name zorg over uitstoot van allerlei stoffen neemt toe. Dit vraagt om meer transparantie van informatie die in veel gevallen niet gegeven kan worden omdat deze simpelweg niet voorhanden is. Hierdoor neemt de druk op meer transparantie toe. De ODBN kan hier alleen aan voldoen door meer te investeren in informatievoorziening en data gestuurd te werken. De ODBN zal meer data gaan verzamelen, ordenen en ontsluiten. Daarbij is het noodzakelijk om de data-kwaliteit fors te verbeteren.

Verder zal het niemand zijn ontgaan dat de mogelijkheden met AI in een stroomversnelling zijn gekomen. Waar AI ooit begon als een geleidelijke ontwikkeling met nieuwe trendy toepassingen zijn de mogelijkheden in korte tijd enorm toegenomen.

De toekomst zal het leren maar dit is mogelijk een revolutionaire technologische ontwikkeling met een grote maatschappelijke impact. Als omgevingsdienst kunnen en willen wij niet afwachten maar proactief met deze technieken aan de slag. In 2026 hopen wij een grote slag te kunnen maken in de transparantie van de dan beschikbare informatie en een grote stap te zetten in het verder robotiseren van administratieve processen.

Incidentele korting op structureel tarief 2026

In tegenstelling tot de aankondiging in de Kadernota 2026 kunnen wij toch een incidentele korting geven op het structureel tarief van € 0,92 per uur. Dit wordt mogelijk nu de rentebaten niet ingezet hoeven worden ter dekking van de investering in AI en RPA en de implementatie van het HR en Financieel systeem. Deze middelen zijn bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 beschikbaar gesteld.

Financieringssystematiek

In het kader van het IBP is een financieringsmethodiek ontwikkeld als mogelijke basis voor de lokale afspraken. Wij zien geen reden om deze methodiek over te nemen omdat deze gebaseerd is op de klassieke werkwijzen in VTH stelsel wat grotendeels gebaseerd is op menselijke inspanning. Tot op heden heeft de door de ODBN gehanteerde financieringsmethodiek prima voldaan.

Echter zien wij wel beperkingen in de huidige methodiek die in de toekomst tot een negatief progressief effect zal leiden.
Door de methode van 'uurtje factuurtje' (=inputfinanciering) leiden efficiency maatregelen zoals robotisering tot minder declarabele uren. Hierdoor hoeven minder uren in rekening gebracht te worden. Minder uren leidt ook tot minder financiële ruimte voor innovatie. Minder mogelijkheden om te innoveren en dus te investeren in nieuwe technieken leidt weer tot minder efficiency maatregelen.

Wij gaan onderzoeken of een outputfinanciering voor reguliere taken (zaaktypen) meer passend is bij de fase waarin de ODBN zich bevindt. Dat kan dan ook een overgangsfase zijn naar een outcome financiering op de langere termijn.

Met een outputfinanciering zoals een productprijs kan een positief progressief effect worden bereikt door de inverdieneffecten deels te vertalen in een lagere productprijs en deels te herinvesteren in innovatie.

In de huidige systematiek zou het herinvesteren van de inverdieneffecten leiden tot een toenemende overhead in het uurtarief.

In onze optiek zal op de langere termijn een groot deel van onze dienstverlening overgenomen worden door moderne technieken die zich niet meer laten financieren door een model wat gebaseerd is op menselijke inspanning.

Wat mag het kosten?

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Personeel en inhuur	5.733	8.298	**5.648**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	840	958	**943**
Dienstreizen / woon-werk	466	444	**461**
Overige personele kosten	539	507	**527**
Organisatie	260	363	**377**
Huisvesting	767	789	**820**
Kantoorkosten	89	210	**218**
Informatisering / automatisering	2.072	1.986	**2.064**
Vervoermiddelen	46	71	**74**
Externe deskundigheid	46	270	**280**
Overige lasten	185	105	**223**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.042**	**14.001**	**11.635**
Onvoorzien	0	100	**100**
TOTAAL LASTEN	**11.042**	**14.101**	**11.735**
Rentebaten	785	562	**379**
Personeel en inhuur	292	0	**0**
Overige baten (SSiB)	-9	0	**760**
TOTAAL BATEN	**1.068**	**562**	**1.139**
SALDO	**-9.974**	**-13.539**	**-10.596**

Toelichting

De lasten van het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op de uren van de medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Daarnaast gaat het om de organisatie brede kosten zoals deze in bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 0.1 ➜ Bestuurskosten
Taakveld 0.4 ➜ Overhead
Taakveld 0.5 ➜ Treasury
Taakveld 0.8 ➜ Overige baten en lasten

Paragrafen

1 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Inventarisatie risico's

Nieuw risico

In deze begroting zijn geen nieuwe risico's geformuleerd

Gestegen risico's

Niet realiseren van opdrachtvolume

In de afgelopen jaren is dit risico qua omvang gelijk gebleven. In 2024 hebben we gezien dat het niet halen van de opdrachtvolume een impact heeft op de jaarrekening. In 2024 is dit grotendeels opgevangen door ruimte in de loonsom en de middelen van de groei van de organisatie die beschikbaar waren. In 2025 zijn deze zowel de raming van de loonsom als de middelen in de bedrijfsvoering aangescherpt, wat geleid heeft tot een structurele daling van het tarief. Dat beperkt de mogelijkheden om het niet realiseren van het opdrachtvolume op te vangen.

Voor de grondslag van dit risico zijn de realisatie cijfers van de omzet van 2024 gebruikt. Deze veroorzaken de stijging van dit risico.

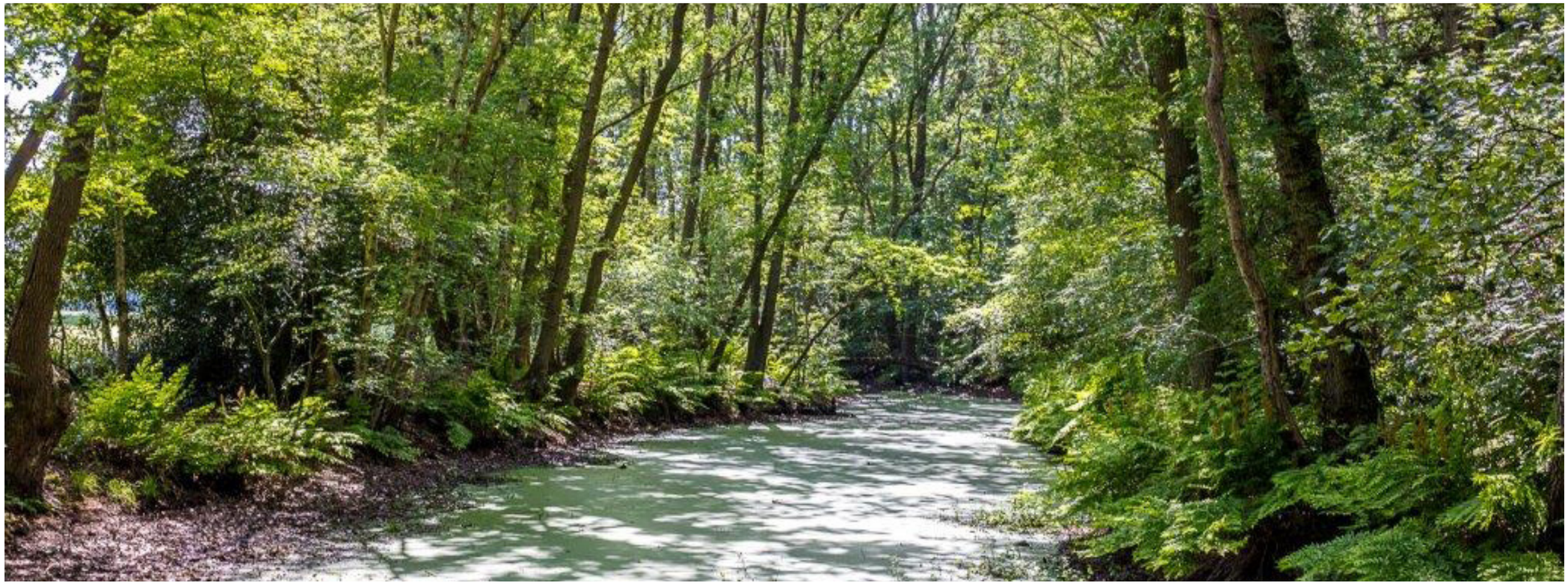

Niet-toegankelijke ICT-omgeving
De impact van dit risico is iets verhoogd doordat het uurtarief is geactualiseerd meegenomen is in de berekening. .

Ontbreken van Cao voor 2025 e.v.
In de begroting 2025 zit een loonindexering van 5,3% opgenomen. De laatste tijd zien we dat de daadwerkelijke indexeringen van de lonen in nieuwe cao's rond dit percentage uitkomen. Inzet van de onderhandelingen is echter ook het verkorten van de werkweek. Het verkorten van de werkweek heeft direct invloed op de hoeveelheid mensen die nodig is om het werk te verzetten en de daarmee samenhangende loonkosten. Daarmee neemt de financiële impact van dit risico iets toe ten opzichte van de vorige opstelling.

Verlaagde risico's
Onevenredige stijging inhuur tarieven
In de begroting van de ODBN zitten geen budgetten meer voor externe inhuur. De externe inhuur die we hebben, wordt betaald binnen de reguliere loonbudgetten. Door goed contractmanagement is het de afgelopen jaren steeds gelukt om, ondanks de krappe arbeidsmarkt, de indexeringen van de inhuurtarieven te beperken tot maximaal de loonindexeringen die in de begroting is opgenomen. Daardoor hebben we de financiële impact van dit risico kunnen verlagen.

Onrust in de wereld leidt tot prijsstijgingen
Dit risico gaat over de snel stijgende kosten voor uitgaven in de bedrijfsvoering die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere prijsindexering van de begroting. In de begroting 2024 en 2025 zijn de prijsindexeringen conform de voorspellingen van het CBS opgenomen. Op basis van de huidige indexeringscijfers verkleinen we de omvang van dit risico.

Niet behalen declarabiliteit
In 2024 is de norm voor de declarabiliteit verlaagd. Met de moderne dashboarding wordt actief gestuurd om de declarabiliteit van de organisatie zo goed mogelijk op peil te houden. Wel zien we dat de realisatie in 2024 nog steeds onder de norm ligt. De gerealiseerde declarabiliteit in 2024 is echter minder gedaald dan de norm. Deze twee onderdelen vormen de basis voor de berekening van dit risico. Dat maakt dat de financiële impact van dit risico lager uitvalt.

Weerstandsratio
De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

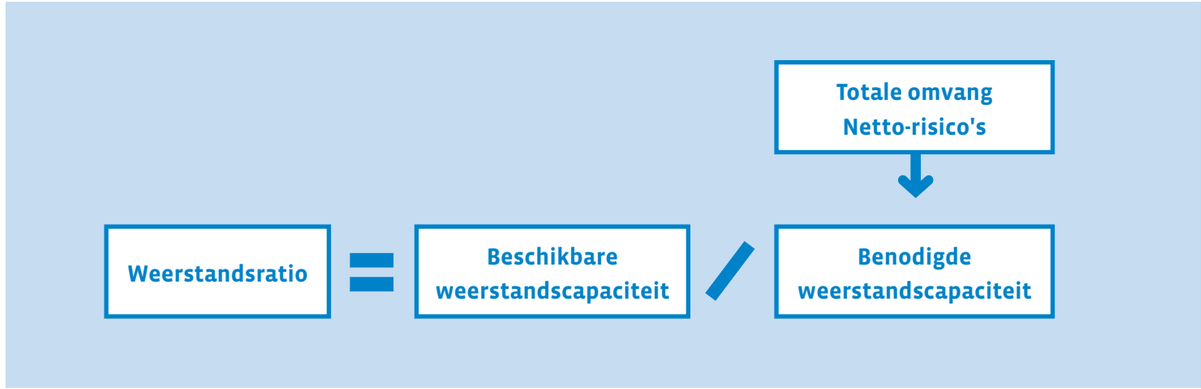

Opbouw van de weerstandsratio

NAAM	BEGROTING 2026	JAARREKENING 2024
Algemene reserve op 01-01	€ 1.852.238	€ 1.852.238
Risicoprofiel	€ 2.031.000	€ 2.031.000
WEERSTANDSRATIO	**0,91**	**0,91**

Door de vele ontwikkelingen per jaar kan het risicoprofiel van de ODBN fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder dat onnodig overheidsmiddelen worden vastgelegd, hebben we een afgesproken bandbreedte voor de weerstandsratio van 0,75 en 1,5. Wanneer de ratio onder de 1,0 zakt, worden stappen benoemd om te groeien naar een gewenste streefwaarde van minimaal 1,0. Bij de jaarrekening 2024 zal het voorstel gedaan worden om de algemene reserve aan te vullen tot 2.031.000. Daarmee voldoen we aan de streefwaarde van minimaal 1,0.

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten. aa

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN					
	REKENING 2024	BEGROTING				
		2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	-22%	-22%	-23%	-22%	-22%	-22%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-22%	-22%	-23%	-22%	-22%	-22%
Solvabiliteitsratio in %	42%	39%	38%	38%	38%	37%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio

Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 38% ruimschoots binnen deze richtlijn. In het gemeenschappelijke toezichtskader van de Provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 38% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de bestemmingsreserve ISV en voorzieningenpositie stortplaats Voorste Heide hebben invloed op dit percentage.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2024 was de realisatie 0,6%. De structurele exploitatieruimte in 2026 van 0,3% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie

Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

2 Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen. Ook voor de investeringen die we doen hebben we geen leningen nodig. Daarom worden er aan investeringen ook geen rente toegerekend.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Voor het kasgeldlimiet volgen wij in samenspraak met de accountant, de definities van de Wet FIDO. In de definitie komen enkel en alleen bank, kas en aanverwante liquide middelen terug. Voor de vlottende schuld hanteert de wet FIDO het volgende: 1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar; 2. de schuld in rekening-courant; 3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en; 4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van een vaste schuld. Omdat het bij de ODBN openstaande crediteuren betreft heeft zij vanwege deze reden geen vlottende schulden volgens de definitie van de wet FIDO in de berekening voor het kasgeldlimiet.

UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot	7.047.000	**19.738.100**	**-12.691.100**
B. Berekening kasgeldlimiet			**2.966.052**
Begrotingstotaal			36.171.362
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			**-15.657.152**
Gemiddeld vlottend overschot (A)			-12.691.100
Kasgeldlimiet (B)			2.966.052

Volgens bovenstaande berekening bedraagt de kasgeldlimiet voor 2026 totaal € 2.966.052 voor de ODBN. De ruimte onder kasgeldlimiet bedraagt € 15.657.152. Het aantrekken van kasgeld is niet aan de orde.

Renteresultaat Treasury

	OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1,-	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 0
b	Externe rentebaten	€ 379.000
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**-/- € 379.000**
d	Interne eigen rente	€ 0
e	Toerekening rente via renteomslag	€ 0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**-/- € 379.000**

Rentebaten

Gezien de rentestijging in 2023 en de huidige renteontwikkelingen heeft de ODBN voor 2026 incidentele rentebaten geraamd voor een bedrag van € 379.000.
Dit is gebaseerd op het saldo van de rekening bij het Ministerie van Financiën (schatkist) op 01-01-2025 en het rentepercentage van deze datum. Uit voorzichtigheid is gekozen om, net als bij de begroting 2025, dit percentage met 1 procentpunt te verlagen om renteontwikkelingen op te kunnen vangen.

Informatievoorziening & business intelligence

De digitale werkplek is de laatste jaren aan grote veranderingen onderhevig geweest. Microsoft 365 maakt het mogelijk om efficiënter en slimmer (samen) te werken. 2026 staat dan ook in het teken de mogelijkheden hiervan verder te benutten en meer grip op de data van de organisatie te krijgen. Daarbij stappen we definitief af van de virtuele werkplek en werkt de ODBN direct vanuit de cloud.

Dat geldt ook voor de aanbestedingen die in 2025 hebben plaatsgevonden.
Het betreft de VTH-, HR- en financiële applicatie. Deze applicaties worden in 2026 geïmplementeerd. Dit moet op een dusdanige manier ingericht worden, zodat ze naadloos op elkaar aansluiten en zorgen voor een continuering van de service aan de deelnemer en de bedrijfsvoering van de ODBN. Per begrotingsjaar 2027 moeten de nieuwe applicaties operationeel zijn. Dit vraagt in 2026 een aanzienlijke investering waar we bij de vaststelling van het jaarrekeningresultaat 2024 dekking hebben gevraagd.

Om als omgevingsdienst echt het verschil te kunnen maken in een domein waarin de politieke en technische ontwikkelingen in een hoog tempo gaan, dienen een aantal stappen gezet te worden. Data dient veel effectiever ingezet te worden om nu en in de toekomst bij te dragen aan het beschermen van de leefomgeving. Voor zover data ooit als vrijblijvend werd gezien, is dat niet langer van toepassing. Investeren in data en datacultuur is daarbij een noodzakelijke stap om voorbereid te zijn op de uitdagingen van de toekomst.

Concreet betekent dit dat de ODBN zal toewerken naar zogeheten outcome-georiënteerde inzichten. Dat vraagt om een (door)ontwikkeling van ons bestaande dashboardportfolio en architectuur.
Initiatiefnemers en deelnemers vragen om toenemende transparantie. Men wenst, liefst realtime, inzicht in vergunningsverlening en onze progressie op de UHS. Dat vereist een duurzaam en schaalbaar dataplatform waar informatieproducten uitgewisseld kunnen worden met een diverse set aan eindgebruikers.

Een ander omvangrijk en uitdagend dossier in 2026 is de registratie van MBA's in een centraal register. Ook dit leidt tot een nieuwe wijze van data ontsluiten én delen; er geschiedt nog veel manueel, dit moet – en kan – volledig geautomatiseerd worden.

Dit zijn ontwikkelingen die niet op zichzelf staan. Gekoppeld aan de missie en visie van de ODBN, haar ambities én toekomstvisie wordt er tevens gewerkt aan een datastrategie. Eén van de speerpunten daarin is: 'werken met data die bijdraagt aan een betere leefomgeving'.

De verwachting is dat deze in het kalenderjaar 2025 vormgegeven zal worden, en er dus in 2026 vol ingezet kan worden op de uitrol hiervan. Onderdelen die hierin in ieder geval onderdeel van uitmaken zijn datakwaliteit en governance. Er wordt hierin sterk iteratief gewerkt door middel van het plan-do-check-act principe.
Randvoorwaarde is om onze kaders van datakwaliteit, governance en processen aan te scherpen.

Mens & organisatie

De beoogde efficiency maatregelen betekenen dat er een verschuiving gaat plaatsvinden in de competenties en vaardigheden van medewerkers. Het verder uitnutten van de mogelijkheden van procesautomatisering, robotisering en AI zorgen voor andere behoeften op het personele vlak. In de afgelopen jaren is hier al veel in bereikt en geëxperimenteerd, maar deze ontwikkelingen en bijbehorende technologie en kennis dienen structureel in de organisatie ingebed te worden. Daarnaast gaan we van zelf registreren, naar controleren. Ook dit betekent een verschuiving m.b.t. competenties en vaardigheden. Deze laatste ontwikkeling sluit aan op de verbetering van de datakwaliteit en de stappen in de richting van een datagedreven organisatie.

In 2026 wordt de invoering van een nieuw personeelssysteem voorbereid zodat dit per 1 januari 2027 actief kan zijn. Dit nieuwe systeem gaat bijdragen aan verregaande digitalisering en daarmee optimalisatie van onze processen. Het nieuwe systeem moet meer digitaliseringsmogelijkheden bieden die aansluiten bij onze ambitie om efficiënter te werken.

Dit nieuwe systeem gaat alle aspecten van het M&O werk raken; instroom, doorstroom en uitstroom. Hiermee bouwen we verder op het sterke fundament wat we de afgelopen jaren hebben neergezet. Dit alles maakt dat 2026 een belangrijk jaar is voor de professionele doorontwikkeling van M&O.

Ziekteverzuim

In 2026 werken leidinggevenden pro-actiever op het gebied van verzuim. Dit doen zij door meer en beter in contact te staan met medewerkers. Hierdoor kunnen zij vroegtijdig signalen van medewerkers opvangen en preventiever acteren. Dit bereiken we door te investeren op leiderschapsontwikkeling waarin aandacht voor medewerkers en effectieve gespreksvoering centraal staan.

Medewerkers worden gestimuleerd om na te denken en actie te ondernemen op het gebied van de eigen inzetbaarheid, nu en in de toekomst. Dit doen we aan de hand van de vier thema's van duurzame inzetbaarheid: leren en ontwikkelen, loopbaanstappen, werkgeluk en leefstijl.
Medio 2026 eindigt het contract met de huidige arbodienst. In 2025 zijn we de aanbesteding voor een nieuwe arbodienst gestart. Het concept van eigen regie blijft hierin belangrijk, maar we willen ook meer datagedreven werken op het gebied van verzuim. Hierdoor kunnen we analyseren waar oorzaken voor verzuim liggen. Om vervolgens beter passende oplossingen te vinden. Dit zal nadrukkelijk naar voren komen in de aanbesteding.

Communicatie

In 2026 blijft communicatie zich inzetten voor het vergroten van interne trots en externe aantrekkingskracht. Dit is van belang bij onze arbeidsmarktpositionering als aantrekkelijke werkgever. Ook draagt communicatie met proactief advies bij aan de interne cohesie. Goede communicatie is essentieel zodat medewerkers weten wat er speelt en wat de successen van de organisatie zijn. Dit zorgt voor eenheid in de organisatie.

Communicatie verwacht in 2026 dat de samenwerking met ODNL en andere omgevingsdiensten intensiever wordt. Bijvoorbeeld met eenduidige informatie naar externe partijen. Dit draagt bij aan professionalisering van de omgevingsdiensten als geheel.

Planning & Control

Voor de planning en controlcyclus zijn er in 2026 geen bijzonderheden te vermelden. In 2025 worden de aanbesteding van het financiële systeem opgepakt. In 2026 zal dit systeem geïmplementeerd en getest worden zodat er met het nieuwe boekjaar 2027 gestart kan worden in het nieuwe systeem. Deze implementatie is naar verwachting omvangrijk en zal veel personele capaciteit vragen. Dit vooral doordat het financiële systeem verbindingen heeft met diverse andere applicaties binnen de organisatie.

Tevens zien we de wereld om ons heen veranderen. Dat vraagt ook iets van de manier waarop de ODBN haar organisatie aanstuurt. Mogelijk kunnen deze ontwikkelingen ook impact hebben op de wijze waarop de ODBN gefinancierd is. In 2026 willen we hier verder duidelijkheid in brengen.

4 Paragraaf wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft stimuleren van de openbaarheid. De wet vereist o.a. dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de bepalingen uit de Woo. Daarmee wordt inzicht gegeven over de opgave waar we als ODBN voor staan.

In 2022 is een intern project Uitvoering Woo gestart om op een correcte en gestructureerde manier te voldoen aan de Woo. Dit project is meerjarig en staat onder leiding van een projectleider. Samen met het beknopte projectteam zorgt deze ervoor dat de ODBN voldoet aan deze wettelijke verplichting. Vanuit dit project zijn geen noemenswaardige of ongedekte kosten te verwachten.

Passieve openbaarmaking

De Wet open overheid is de opvolger van de Wet openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo kent op dit gebied de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob, onder meer is de toegestane doorlooptijd voor het beantwoorden van Woo-verzoeken aangepast. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd in onze processen. De ODBN ontving de afgelopen jaren gemiddeld 1 à 2 Woo-verzoeken per jaar.

We merken op dat Woo-verzoeken die wij in mandaat afhandelen namens onze deelnemers in deze begroting buiten beschouwing blijven. Voor die Woo-verzoeken geldt namelijk dat niet het Dagelijks Bestuur van de ODBN het bevoegde bestuursorgaan is, maar het college van de deelnemer namens wie wij dit Woo-verzoek hebben afgehandeld.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren op een zelf te bepalen platform dat wel publiekelijk toegankelijk moet zijn. Deze verplichting geldt niet voor alle elf categorieën tegelijk: deze worden gefaseerd verplicht na Koninklijk Besluit.

De ODBN maakt de verplichte informatiecategorieën actief openbaar, voor zover relevant. Dit gebeurt via de eigen website of via **www.officiëlebekendmakingen.nl**. Woo-verzoeken worden gepubliceerd op onze website en tevens via **www.overheid.nl** (de Woo-index) ontsloten.

De Woo verplicht overheidsorganisaties maatregelen te treffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten. Dit is een continu aandachtspunt binnen de ODBN en onderdeel van de reguliere visie, beleidskeuzes en activiteiten. We maken daarbij gebruik van de instrumenten uit het VNG-programma 'Grip op informatie'.

5 Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang
Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING	
1. STICHTING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen.
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in de vergadering van aangeslotenen van BIZOB.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2024 is geraamd op € 74.749,50
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2023 € 976.745 per 31-12-2023 € 1.302.202 **Vreemd vermogen:** per 1-1-2023: € 1.209.552 per 31-12-2023: € 1.973.315 **Resultaat 2023:** € 943.507
Eventuele risico's	Niet van toepassing

In bovenstaande tabel zijn de cijfers over 2023 opgenomen. De gegevens over 2024 zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend.

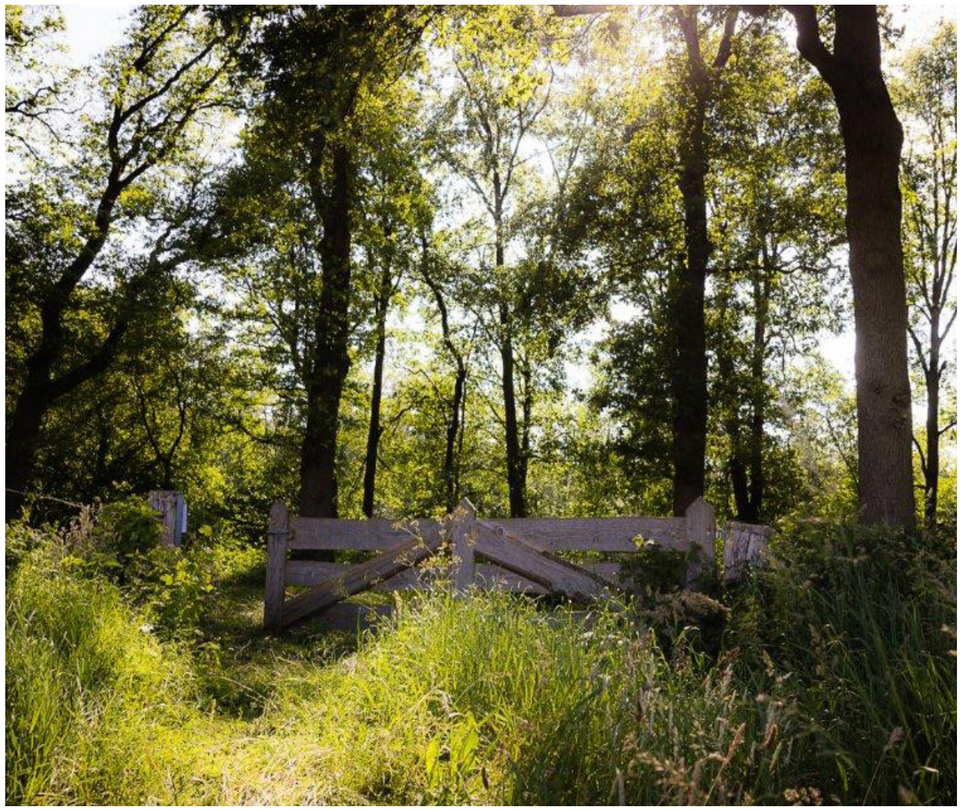

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst NL, dit is de vereniging van de omgevingsdiensten in Nederland. Voor het lidmaatschap wordt een contributie betaald, er wordt expertise ingewonnen bij de ODNL maar ook expertise geleverd, tevens zijn er projecten die voor de ODNL uitgevoerd worden. Verder lopen een aantal subsidiestromen via Omgevingsdienst NL naar de omgevingsdiensten.

Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Financiele Begroting 2026

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Financiële samenvatting

Op 18 december 2024 heeft het Algemeen Bestuur de Kadernota 2026 van de ODBN vastgesteld. Dit document vormt de basis voor deze begroting 2026. Het meerjarenperspectief van deze begroting is sluitend, zonder dat hier aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

De begroting 2026 kent beperkt aanpassingen op het beleid. De bestaande budgetten zijn geïndexeerd met de laatst bekende indexeringen gepubliceerd door het Centraal Planbureau. De urenraming, met de daarbij horende formatie, is bijgesteld op basis van de gewijzigde declarabiliteit, gemeentelijke conceptwerkprogramma's 2026 en de provinciale opdracht 2025.

De enige aanpassing die is meegenomen is het opnemen van een incidentele storting in de voorziening Voorste Heide. Op basis van de eeuwigdurende nazorgplicht wordt jaarlijks de benodigde omvang van de voorziening berekend voor de komende 100 jaar. Aangezien er jaarlijks onderhoudskosten uit de voorziening gehaald worden en we jaarlijks ook geconfronteerd worden met prijsstijgingen, verwachten we dat een dotatie aan de voorziening nodig is. Hier is nu voor 2026 incidenteel budget voor geraamd. De dekking voor deze dotatie hebben we gevonden in een deel van de incidentele rentebaten.

Deze begroting bevat ook enkele ontwikkelingen die niet concreet te vertalen zijn. Zo zien we dat de huidige Cao afloopt in maart 2025. De onderhandelingen over de nieuwe Cao zijn nog gaande. Daarom zijn we voor de lonen vooralsnog uitgegaan van de bekende indexeringen van het Centraal Planbureau. Wanneer er een onderhandelingsakkoord is zullen we deze bij de eerst volgende gelegenheid verwerken.

In het begrotingsjaar 2026 zetten we de eerste stap naar de financiële ontvlechting van SSiB. Dit veroorzaakt grotendeels de afname van het aantal gecontracteerde uren. Dat betekent dat in deze begroting is gerekend met ruim 291.000 uren. Dit is een daling van 28.000 uren ten opzichte van de begroting 2025 waarvan 23.000 uur het gevolg is van de technische ontvlechting.

In de Kadernota 2026 hebben het onderzoek naar de gevolgen van de nieuwe definitie van overhead conform BBV aangekondigd. Uit het overzicht in het Programma Bedrijfsvoering blijkt een daling van de overhead in budget en formatie. Dit is niet het gevolg van een andere werkwijze of bezuiniging maar het zuiver hanteren van de definities uit het BBV. De gevolgen zijn inhoudelijk relatief beperkt maar uiten zich vooral in de presentatie. Deze is nu wel conform de vernieuwde regelgeving BBV.

Meerjarenperspectief

MEERJARENPERSPECTIEF BATEN EN LASTEN BEDRAGEN X € 1000	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
LASTEN					
Regionale dienstverlening	3.186	**1.276**	814	814	814
Individuele dienstverlening	20.767	**23.161**	23.191	23.191	23.191
Bedrijfsvoering incl. onvoorzien	14.101	**11.735**	11.543	11.543	11.543
TOTAAL LASTEN	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
BATEN					
Regionale dienstverlening	4.348	**1.489**	1.106	1.106	1.106
Individuele dienstverlening	33.029	**33.425**	33.682	33.682	33.682
Bedrijfsvoering	562	**1.139**	760	760	760
TOTAAL BATEN	**37.938**	**36.052**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
BATEN					
Onttrekking reserves	116	**119**	0	0	0
Dotatie Reserves	0	**0**	0	0	0
TOTAAL RESERVES	**116**	**119**	**0**	**0**	**0**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In bovenstaande meerjarenperspectief zijn de ramingen 2026 structureel doorgetrokken naar de jaarschijven 2027 t/m 2029.
Uitzonderingen hierop zijn:

- De Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht. Deze specifieke uitkeringen kent een doorlooptijd tot en met jaarschijf 2026. Voor 2027 en verder zijn hiervoor geen uren en baten opgenomen.
- Het project Sanering Verkeerslawaai. Dit project is incidenteel van aard en kent zijn bekostiging vanuit de bestemmingsreserve ISV. Dit project en de bijbehorende dekking uit de reserve zijn ook alleen voor jaarschijf 2026 opgenomen in de begroting.
- De rentebaten zijn ook incidenteel voor alleen de jaarschijf 2026 geraamd.
- Dotatie voorziening Voorste Heide.

De gemeentelijke concept-werkprogramma's 2025 zijn vertaald naar deze begroting. Voor deze vertaling is gebruik gemaakt van het gemiddelde tarief uit deze begroting, inclusief de incidentele korting, van € 119,05. Op basis van de ontwikkelingen die gemeenten voor 2026 verwachten, worden de werkprogramma's in de loop van 2025 gezamenlijk verder aangescherpt zodat de definitieve werkprogramma's voor 1 december 2025 kunnen worden vastgesteld. De definitieve werkprogramma's 2026 worden vervolgens in een eerste wijziging in de vastgestelde begroting 2026 verwerkt. Voor de jaarschijven 2027 en verder is met het structurele tarief van € 119,97 gewerkt.

Voor 2026 is voor de provinciale opdracht gewerkt met de opdracht 2025 en ook het incidentele tarief van € 119,05. Voor de latere jaarschijven is hier ook het structurele tarief gebruikt. Wanneer de definitieve opdracht 2026 er ligt, zal deze ook verwerkt worden in de begroting.

De financiële vertaling van de individuele werkprogramma's vormt de basis van het budget dat in de afzonderlijke begrotingen van de deelnemers moet worden gereserveerd.

Voor de basistaken geldt dat de deelnemer verplicht is deze bij de ODBN onder te brengen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de deelnemer zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

Deze begroting van de ODBN gaat over de verwachte ontwikkelingen die de ODBN als organisatie in zijn totaliteit voorziet voor 2026 in aansluiting op de Kadernota 2026.

Uitgangspunten begroting 2026

De financiële begroting geeft inzicht in de algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten van de verschillende programma's tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2026 en voor het meerjarenperspectief 2027-2029 inzichtelijk gemaakt.

In de toelichting op de baten en lasten zijn niet alleen de verschillen ten opzichte van de begrotingscijfers aangegeven, maar ook de incidentele baten en lasten zijn in een overzicht weergegeven. Tenslotte is op hoofdlijnen de financiële positie van de Omgevingsdienst Brabant Noord uiteengezet.

In de Kadernota 2026 zijn algemene kaders en uitgangspunten geformuleerd die verwerkt zijn in de voorliggende begroting 2026 met bijbehorend meerjarenperspectief 2027-2029.

Financiële kaders

De volgende algemene financiële kaders zijn uitgangspunt bij deze begroting:

- De begroting 2026 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De begroting 2026 inclusief meerjarenperspectief is sluitend;
- De begroting 2026 gaat uit van bestaand actueel beleid, rekening houdend met de financiële effecten die betrekking hebben op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in het programmaplan van deze begroting;
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2027-2029 wordt uitgegaan van constante prijzen.
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2027-2029 wordt uitgegaan van de urenraming 2026, behalve daar waar opdrachten duidelijk incidenteel van aard zijn.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2026 en het financieel meerjarenperspectief (in constante prijzen) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De concept-werkprogramma's 2026 van de gemeentelijke opdracht.
- De provinciale opdracht 2025.
- De begroting 2025.
- Gemiddeld nieuw opgebouwd tarief voor 2026.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2024.
- Rentebaten worden incidenteel voor de eerste jaarschijf geraamd o.b.v. het saldo van de schatkist en het geldende rentepercentage op 01-01 van het jaar waarin de begroting vastgesteld wordt. Voor deze begroting is dat dus 2025. Vanwege het voorzichtigheidsbeginsel wordt het rentepercentage op 01-01 vermindert met 1%.
- De baten zijn berekend op basis van het principe P*Q, waarbij het gerealiseerde aantal uren * het functionele tarief afgerekend wordt.
- In tegenstelling tot voorgaande bullet zijn de volgende onderdelen gebaseerd op vaste bijdrage waarbij meer- of minder werk niet met de opdrachtgevers verrekend wordt:
  - Collectieve Taken
  - Bodeminformatiesysteem
  - Milieuklachtencentrale

Lasten

Bij de ramingen voor de lasten is rekening gehouden met:

- De vastgestelde realisatiecijfers 2024;
- De formatie 2025 aangepast op basis van de urenraming 2026;
- De budgetten 2025 zijn gehandhaafd en geïndexeerd met een prijsindex van 2,2% en een loonindex van 2,1% conform de Macro Economische Verkenning van het CPB van september 2024;
- De personele lasten zijn geraamd tegen trede 10;
- De KPI voor overhead bedraagt 22%
- Norm fte's overhead 19%
- Norm loonsom overhead 19%
- Een totale formatieomvang van 298,96 fte, waarvan 242,16 fte in het primair proces en 56,80 fte in de overhead;

De benodigde inzet van medewerkers die de opdracht gaan uitvoeren is berekend op gemiddeld 1.294,4 declarabele uren per fte in het primaire proces.

Overzicht van baten en lasten 2026

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO PER PROGRAMMA	MUTATIES RESERVES	SALDO NA BESTEMMING
Regionale dienstverlening	1.276	1.489	213	119	332
Individuele dienstverlening	23.161	33.425	10.264	0	10.264
Bedrijfsvoering incl. onvoorzien	11.735	1.139	-10.596	0	-10.596
TOTAAL	**36.171**	**36.052**	**-119**	**119**	**0**
RESULTAAT 2026					**0**

Totaal lasten verdeeld naar programma's en overhead

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026		
			TOTAAL	PRIMAIR	OVERHEAD
Personeel en inhuur	5.733	31.431	**29.648**	24.001	5.648
Opleidingen en loopbaanbe-geleiding	840	1.041	**943**	764	179
Dienstreizen / woon-werk	466	444	**461**	373	88
Overige personele kosten	539	536	**526**	391	135
Organisatie	260	363	**377**	99	278
Huisvesting	767	789	**820**	0	820
Kantoorkosten	89	210	**218**	0	218
Informatisering / automati-sering	2.072	1.986	**2.064**	1.672	392
Vervoermiddelen	46	272	**74**	0	74
Externe deskundigheid	46	270	**280**	0	280
Overige lasten	185	613	**660**	436	224
SUBTOTAAL	**11.042**	**37.954**	**36.071**	**27.735**	**8.336**
Onvoorzien	0	100	**100**	0	100
TOTAAL LASTEN	**11.042**	**38.054**	**36.171**	**27.735**	**8.436**

Overzicht meerjarenperspectief lasten 2026-2029

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
LASTEN						
Regionale dienstverlening	3.934	3.186	**1.276**	814	814	814
Individuele dienstverlening	19.458	20.767	**23.161**	23.191	23.191	23.191
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**23.393**	**23.953**	**24.436**	**24.005**	**24.005**	**24.005**
Bedrijfsvoering	11.042	14.001	**11.635**	11.443	11.443	11.443
Onvoorzien	0	100	**100**	100	100	100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.042**	**14.101**	**11.735**	**11.543**	**11.543**	**11.543**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**34.434**	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
Toevoegingen aan reserves	197	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**34.631**	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**

Overzicht meerjarenperspectief baten 2026-2029

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
BATEN						
Regionale dienstverlening	4.779	4.348	**1.489**	1.106	1.106	1.106
Individuele dienstverlening	29.220	33.029	**33.425**	33.682	33.682	33.682
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**33.999**	**37.376**	**34.913**	**34.789**	**34.789**	**34.789**
Bedrijfsvoering	1.068	562	**1.139**	760	760	760
Onvoorzien	0	0	**0**	0	0	0
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**1.068**	**562**	**1.139**	**760**	**760**	**760**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**35.067**	**37.938**	**36.052**	**35.548**	**35.548**	**35.548**
Onttrekkingen aan reserves	524	116	**119**	0	0	0
TOTAAL BATEN	**35.591**	**38.054**	**36.171**	**35.548**	**35.548**	**35.548**

Toelichting op baten en lasten 2026

In dit onderdeel van de financiële begroting wordt een toelichting op hoofdlijnen gegeven van de belangrijkste verschillen tussen de in de begroting 2025 en de begroting 2026 gepresenteerde bedragen.

Aan het eind van dit onderdeel wordt nader ingegaan op de benodigde capaciteit aan declarabele uren voor de uitvoering van alle werkzaamheden. Deze worden afgezet tegen de beschikbare declarabele uren op grond van de in de begroting opgenomen formatie. Tevens zal inzicht worden gegeven in de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2026.

Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	VERSCHIL
Personeel	2.923	2.496	**970**	**-1.526**
Bedrijfsmiddelen	1.011	690	**306**	**-384**
TOTAAL LASTEN	**3.934**	**3.186**	**1.276**	**-1.910**
Collectieve taken	882	904	**930**	**27**
Samen Sterk in Brabant	2.669	2.889	**0**	**-2.889**
Overige regionale programma's	1.228	555	**558**	**4**
TOTAAL BATEN	**4.779**	**4.348**	**1.489**	**-2.859**
SALDO	**844**	**1.162**	**213**	**-949**

De lasten binnen dit programma bestaan uit de personeelskosten voor de medewerkers die actief zijn voor de regionale programma's zoals hierboven vermeld. Daarnaast worden overige kosten gemaakt, direct ten behoeve van het volbrengen van deze regionale programma's.

Personeel

In de personele lasten zien we een daling van de kosten. Deze wordt veroorzaakt door de technische ontvlechting van Samen Sterk in Brabant uit de begroting. Daarmee dalen de loonlasten op dit programma. Daarnaast zijn de lonen geïndexeerd met het eerdergenoemde indexeringspercentage van 2,1%. Ook is de definitie van overhead vanuit het BBV gewijzigd. Daardoor komen managers die direct toerekenbaar zijn aan een taakveld niet meer ten laste van de overhead , deze lasten komen nu voor rekening van het programma zelf. Dit laatste betreft een budgettair neutrale verschuiving.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen zijn geïndexeerd met de prijsindex. De daling van de bedrijfsmiddelen wordt veroorzaakt door de technische ontvlechting van Samen Sterk in Brabant uit de begroting. Daarnaast is hier de incidentele dotatie aan de voorziening Voorste Heide opgenomen.

Baten

Baten voor Collectieve taken worden geïndexeerd, hierin zijn geen inhoudelijke aanpassingen. Samen Sterk in Brabant is ontvlochten, waardoor hier de baten uit de begroting verdwijnen. Overige regionale bijdragen worden geïndexeerd.

Programma Individuele Dienstverlening

BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	VERSCHIL
Personeel	19.029	20.637	**23.031**	**2.394**
Bedrijfsmiddelen	429	130	**130**	**0**
TOTAAL LASTEN	**19.458**	**20.767**	**23.161**	**2.394**
Basis- en VTH verzoektaken	16.335	18.627	**19.019**	**392**
(Overige) Verzoektaken	11.699	13.664	**13.573**	**-92**
Aanvullende verzoektaken	1.186	737	**833**	**96**
TOTAAL BATEN	**29.220**	**33.029**	**33.425**	**396**
SALDO	**9.762**	**12.262**	**10.264**	**-1.998**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers die uitvoering geven aan de werkprogramma's van de gemeenten en de provinciale opdracht. Het gaat hierbij om de kerntaken van de ODBN op het gebied van vergunningverlening en toezicht & handhaving. De orders zijn opdrachten die buiten de reguliere opdrachten om door deelnemers en niet-deelnemers bij de ODBN belegd worden. De lasten stijgen enerzijds door de indexering van de lonen conform de percentages van het CPB. Anderzijds zorgt de vernieuwde definitie overhead voor een budgettaire neutrale verschuiving van de personeelslasten over de programma's.

Bedrijfsmiddelen

De begrote bedragen voor bedrijfsmiddelen binnen programma 2 betreffen geraamde projectkosten. Dit zijn kosten die ten behoeve van de uitvoering van de reguliere opdracht gemaakt worden die doorbelast worden naar de betreffende opdrachtgever. In de batenraming is hier ook rekening mee gehouden, deze zitten in de basis- en verzoektaken.

Basis- en VTH-verzoektaken/ Overige verzoektaken

Op basis van de gemeentelijke concept-werkprogramma's 2026 en de provinciale opdracht 2025 is een urenraming 2026 gemaakt. De uren uit de urenraming 2026 zijn met het gemiddelde incidentele tarief van € 119,05 als omzet geraamd.

Orders

Dit betreffen opdrachten die bij de ODBN belegd worden buiten de reguliere werkprogramma's om. Dit zijn opdrachten van onze deelnemers, maar soms ook van niet-deelnemers. De urenraming 2026 is gelijk gehouden aan voorgaande jaren en is met het gemiddelde incidentele tarief van € 119,05 in deze begroting opgenomen. Aangezien dit een hoger tarief is dan het vorige begrotingsjaar, leidt dit tot een stijging van de baten op dit onderdeel.

Programma Bedrijfsvoering

BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	VERSCHIL
Personeel en inhuur	5.733	8.298	**5.648**	**-2.650**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	840	958	**943**	**-15**
Dienstreizen / woon-werk	466	444	**461**	**17**
Overige personele kosten	539	507	**527**	**20**
Organisatie	260	363	**377**	**14**
Huisvesting	767	789	**820**	**31**
Kantoorkosten	89	210	**218**	**8**
Informatisering / automatisering	2.072	1.986	**2.064**	**78**
Vervoermiddelen	46	71	**74**	**3**
Externe deskundigheid	46	270	**280**	**10**
Overige lasten	185	105	**223**	**118**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.042**	**14.001**	**11.635**	**-2.366**
Onvoorzien	0	100	**100**	**0**
TOTAAL LASTEN	**11.042**	**14.101**	**11.735**	**-2.366**
Rentebaten	785	562	**379**	**-183**
Personeel en inhuur	292	0	**0**	**0**
Overige baten	-9	0	**760**	**760**
TOTAAL BATEN	**1.068**	**562**	**1.139**	**577**
SALDO	**-9.974**	**-13.539**	**-10.596**	**2.943**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers binnen bedrijfsvoering. De lasten hier dalen doordat er door de vernieuwde definitie overhead voor een budgettaire neutrale verschuiving van de personeelslasten over de programma's.

Opleidingen
Het bijstellen van de benodigde formatie leidt ook tot het bijstellen van de opleidingsbudgetten. Deze is bepaald op 3% van de loonsom, dit conform de robuustheidscriteria.

Overige budgetten
Door de prijsindexeringen stijgen over de hele linie de budgetten.

Rentebaten
Net als in de begroting 2025 is in deze begroting voor de jaarschijf 2026 de incidentele rentebaten geraamd. Doordat het rentepercentage op 1 januari 2025 fors lager lag dan in 2024 zijn de rentebaten in 2026 lager dan in de begroting 2025.

Reserves

PROGRAMMA PROGRAMMA RESERVES BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Storting in de reserves	197	0	**0**
TOTAAL LASTEN	**197**	**0**	**0**
Onttrekking aan reserves	524	116	**119**
TOTAAL BATEN	**524**	**116**	**119**
SALDO	**327**	**116**	**119**

Stortingen in de reserves
In deze begroting zijn geen stortingen in de reserves opgenomen.

Onttrekking aan reserves
De opgenomen onttrekking aan de reserve bestaat uit de onttrekking aan de bestemmingsreserve ISV voor het incidentele project Sanering Verkeerslawaai. Het betreft de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Wanneer deze woningen gesaneerd zijn, stopt het project. Het Algemeen Bestuur heeft hier in 2019 een bedrag van € 2.500.000 voor beschikbaar gesteld. Met deze onttrekking voor de begroting van 2026 is het maximum van het beschikbare budget nog niet bereikt.

Samen Sterk In Brabant

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving in het Brabantse buitengebied werken de handhavingspartners in Noord-Brabant samen in het samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant (SSiB). Ter versterking van het samenwerkingsverband en ter ondersteuning van de uitvoering, is het handhavingsteam van SSiB opgericht. Het handhavingsteam is onder het formele werkgeverschap van de ODBN geplaatst.

Om de partners zicht en invloed te geven op het samenwerkingsverband en de werkzaamheden van het handhavingsteam, is de stuurgroep opgericht. In de stuurgroep worden alle partners uit het samenwerkingsverband vertegenwoordigd. Hierin is bepaald dat het handhaven op wildcrossen, afvaldumpingen en stroperij de prioriteiten van het handhavingsteam zijn. SSiB legt inhoudelijke verantwoording af binnen de stuurgroep.

De partners binnen het samenwerkingsverband dragen met een financiële bijdrage bij aan de instandhouding van het handhavingsteam van SSiB. De omgevingsdiensten OMWB en ODZOB hebben de bekostiging van SSiB vanaf 2025 structureel in hun begroting opgenomen. De Provincie heeft een aanvullende opdracht aan het handhavingsteam van SSiB verstrekt voor de jaren 2024 en 2025 t/m 2027. De overige deelnemers dragen hun bijdrage rechtstreeks af aan de ODBN.

SSiB legt jaarlijks inhoudelijk verantwoording af in het jaarverslag (Zie www.ssibbrabant.nl).
De inhoudelijke aansturing van SSiB vindt plaats door de stuurgroep SSiB. In deze begroting hebben we de eerste belangrijke stap gemaakt voor de technische ontvlechting van SSiB uit de financiële begroting van de ODBN. In programma 3 Bedrijfsvoering zijn daarom alleen nog de baten voor het aandeel overhead dat SSiB genereert opgenomen.
Zolang SSiB geen aparte entiteit is, is het nog aan het Algemeen Bestuur van de ODBN om de begroting van SSiB formeel vast te stellen. De inhoudelijke aansturing ligt bij de stuurgroep SSiB. Als onderdeel van de technische ontvlechting van SSiB uit deze begroting is hieronder de financiële begroting van SSiB weergegeven.

SAMEN STERK IN BRABANT	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Loonkosten	1.639	1.836
Doorbelasting ODBN dienstverlening	748	760
Werkbudgetten SSiB	502	443
TOTAAL LASTEN	**2.889**	**3.039**
BIJDRAGE ODZOB WERKGEBIED	**384**	**392**
BIJDRAGE OMWB WERKGEBIED	**400**	**408**
BIJDRAGE ODBN WERKGEBIED		
- Gemeente Bernheze	15	15
- Gemeente Boekel	9	10
- Gemeente Boxtel	12	12
- Gemeente Meierijstad	24	24
- Gemeente Oss	22	22
- Gemeente 's-Hertogenbosch	15	15
- Gemeente Sint Michielsgestel	12	12
- Gemeente Vught	9	9
- Gemeente Maashorst	19	20
- Gemeente Land van Cuijk	42	43
- provincie Noord Brabant	72	73
Bijdrage provincie Impuls	1.719	1.645
BIJDRAGE OVERIGE DEELNEMERS	**137**	**139**
RIJKSSUBSIDIE GROENE BOA CAPACITEIT	**0**	**200**
TOTAAL BATEN	**2.889**	**3.039**

Loonkosten SSiB
Dit betreft de directe loonkosten van de medewerkers van SSiB. We hebben het dan over de BOA's, juristen en direct leidinggevende.

Doorbelasting ODBN dienstverlening
SSiB maakt gebruik van diverse faciliteiten van de ODBN. Denk hierbij aan gebruik kantooruimte, ICT- en HR faciliteiten. De kosten welke de ODBN maakt worden doorbelast aan de begroting van SSiB.

Werkbudgetten SSIB
SSiB kent verschillende werkbudgetten om de uitvoer van de werkzaamheden mogelijk te maken. Hierbij kan gedacht worden aan lease- en brandstofkosten van de auto's van BOA's, maar ook opleidingskosten en kosten voor communicatie.

Bijdrage deelnemers
De kosten van SSiB worden gedekt uit bijdragen van deelnemers. De begroting is daarmee sluitend. In bovenstaand overzicht loopt de bijdrage provincie Impuls terug. Dit heeft te maken met het feit dat in de begroting 2025 een indexering voor dit bedrag was opgenomen t.o.v. 2024. Echter, deze bijdrage is niet onderhavig aan indexering, vandaar dat de indexering in 2026 teniet is gedaan.

Resultaat SSiB
In bovenstaande begroting van SSiB zijn lasten en baten in evenwicht en ontstaat er geen resultaat. Mocht er in de realisatie een resultaat op SSiB ontstaat wordt het resultaat bepalend in de egalisatiereserve SSiB gemuteerd.

Benodigde declarabele uren
Het totale volume van de werkzaamheden van de ODBN voor het jaar 2026 is gebaseerd op de concept-werkprogramma's 2026 (maart 2025) voor de gemeenten. Voor de Provincie is dit gedaan op basis van de definitieve opdracht 2025. Daar zijn de uren uit de regionale dienstverlening en de raming voor de orders aan toegevoegd. De uren voor SSiB zijn uit onderstaand overzicht gehaald.

In onderstaande tabel staan het verwachte aantal benodigde uren per programma:

PROGRAMMA'S	JAAR-REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
Vergunningverlening	54.108	56.740	**53.529**	53.529	53.529	53.529
Toezicht & handhaving	72.720	83.926	**85.376**	85.376	85.376	85.376
TOTAAL BASISTAKEN	**126.828**	**140.666**	**138.905**	**138.905**	**138.905**	**138.905**
Vergunningverlening	62.071	63.597	**64.826**	64.826	64.826	64.826
Toezicht & handhaving	21.304	20.255	**19.873**	19.873	19.873	19.873
Overige verzoektaken	18.408	25.860	**21.823**	21.823	21.823	21.823
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**101.783**	**109.712**	**106.522**	**106.522**	**106.522**	**106.522**
Overige werkzaamheden	**22.263**	**28.045**	**27.239**	**27.239**	**27.239**	**27.239**
TOTAAL OVERIGE WERKZAAMHEDEN	**22.263**	**28.045**	**27.239**	**27.239**	**27.239**	**27.239**
Aanvullende opdrachten	8.106	6.370	**7.000**	7.000	7.000	7.000
TOTAAL AANVULLENDE OPDRACHTEN	**8.106**	**6.370**	**7.000**	**7.000**	**7.000**	**7.000**
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**258.980**	**284.793**	**279.666**	**279.666**	**279.666**	**279.666**
Collectieve taken	7.841	7.294	**7.294**	7.294	7.294	7.294
Sanering verkeerslawaai	658	1.000	**1.000**	0	0	0
Crisisbeheersing & klachtenregeling	113	34	**40**	40	40	40
Bodemloket	117	100	**100**	100	100	100
SPUK IBP	3.040	0	**0**	0	0	0
SPUK THE	6.701	3.304	**3.241**	0	0	0
Beheer en nazorg stortplaatsen	101	100	**100**	100	100	100
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**18.571**	**11.832**	**11.775**	**7.534**	**7.534**	**7.534**
TOTAAL ODBN	**277.551**	**296.625**	**291.441**	**287.200**	**287.200**	**287.200**

In vergelijking met de begroting 2025 is er een daling van ruim 5.000 uren. Dit wordt veroorzaakt door een lagere raming in de basistaken voor vergunningverlening en in de overige verzoektaken van de gemeenten. Op basis van ervaringen uit voorgaande jaren is het aantal uren voor de aanvullende opdrachten/orders iets naar boven bijgesteld.

Binnen regionale dienstverlening zijn er kleine verschillen ten opzichte van de begroting 2025. Wel is belangrijk om hier aan te geven dat de uren voor Sanering verkeerslawaai en de SPUK THE incidenteel voor 2026 geraamd zijn.

Beschikbare declarabele uren

Er is een formatie van bijna 299 fte opgenomen in de begroting, waarvan 242,16 fte in het primair proces. Deze formatie is nodig om de geraamde uren te kunnen realiseren.

De ruimte die maximaal wordt benut voor overheadformatie in fte is 19% van de totale formatie. Voor 2026 komt dat neer op ruim 56 fte. Dit betreft de zogenoemde 'personele overhead' in fte's.

De benodigde uren kunnen niet alleen door eigen medewerkers worden gerealiseerd. Vandaar dat er ook in 2026 nog een beroep op externe inhuur gedaan moet worden om de gevraagde programma's te kunnen realiseren. Hier is met de nieuwe formatieberekening al rekening mee gehouden. We streven naar een flexschil van maximaal 20% van de formatie. Met deze flexschil kan ook sneller geschakeld worden wanneer het aanbod van werk even minder is.

Tariefontwikkeling

Algemene uitgangspunten

De ODBN hanteert in de begroting een gemiddeld uurtarief voor de geraamde bijdragen van de deelnemers. De facturatie vindt plaats tegen de functionele tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van degene die de werkzaamheden uitvoert.

Ontwikkeling tarief

Het gemiddelde tarief is voor 2026 opgebouwd aan de hand van loonindexatie, de prijsindexatie en de aanpassingen conform het werkprogramma en de nieuwe provinciale opdracht. Het tarief uit de Kadernota 2026 is € 119,97.

BEREKENING UURTARIEF 2026 | BEDRAGEN X €1.000	TARIEF
TARIEF KADERNOTA 2026	**€ 119,97**
Incidentele korting uit rentebaten	-/- €0,92
TARIEF INCIDENTEEL 2026	**€ 119,05**

Vanwege het positieve rentepercentage en de grote reservepositie van de ODBN ontvangen wij incidenteel rentebaten. We willen voorkomen dat onze deelnemers grote bedragen moeten voorfinancieren waardoor 'dood geld' op de rekening van de ODBN komt te staan. Daarom presenteren we voor de begroting 2026 een incidentele korting van € 0,92 op het structurele tarief van € 119,97. Het incidentele tarief voor de begroting 2026 komt hiermee uit op € 119,05.

Berekening gemiddeld uurtarief 2026

BEREKENING UURTARIEF 2026	PRIMAIR PROCES	OVERHEAD	TOTAAL
TOTAAL LASTEN	**27.735.494**	**8.435.556**	**36.171.050**
Begrotingsresultaat	0	0	0
Lasten gedekt door vaste bijdrage	714.687	759.770	1.474.457
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**27.020.807**	**7.675.786**	**34.696.593**
Geraamde declarabele uren	291.441	291.441	
GEMIDDELD TARIEF 2026	**€ 92,71**	**€ 26,34**	**€ 119,05**
	78%	**22%**	**100%**

Bij het berekenen van het uurtarief worden alle kosten die bekostigd worden uit vaste bijdrage uitgezonderd in de tariefberekening. .

Opbouw tarief

Hieronder is de opbouw van het gemiddelde tarief weergegeven.

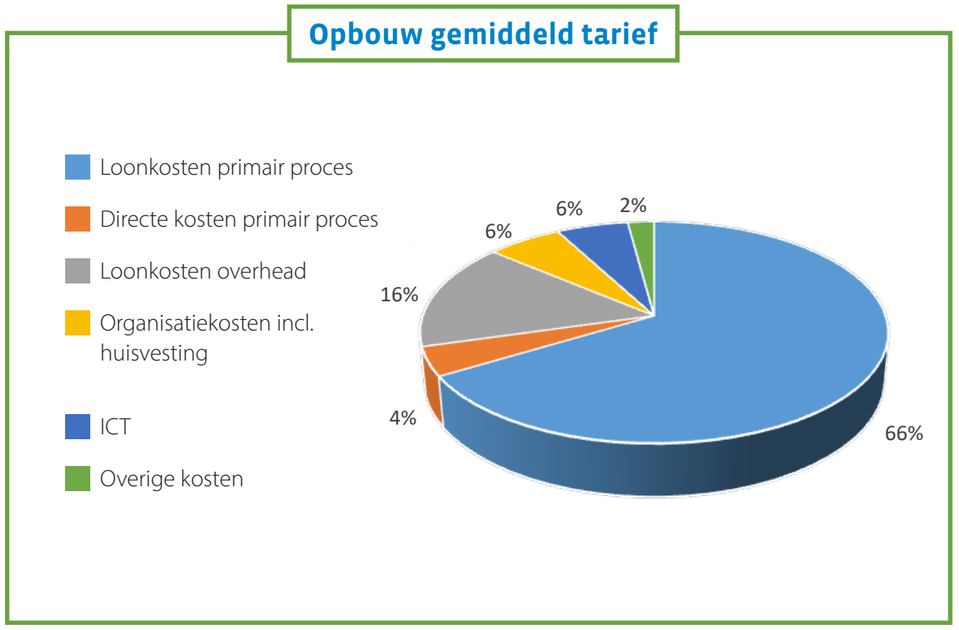

Toelichting van de verschillende onderdelen

- Loonkosten primair proces bevatten de salarissen inclusief werkgeverslasten van de medewerkers in het primaire proces.
- Directe kosten primair proces zijn de kosten voor dienstreizen, opleidingen en vervoer voor het primair proces.
- Loonkosten overhead is de opslag ter dekking van loonkosten van overheadfuncties.
- Organisatiekosten gaat over huisvesting, kantoorkosten en facilitaire kosten als schoonmaak, catering en beveiliging.
- ICT bevat het informatietechnologie landschap als architectuur, aanschaf en onderhoud van hardware maar ook licentiekosten.
- Overige kosten bevat de organisatieontwikkeling, accountant, inkoopondersteuning door de Bizob, postverzending, vervoer en benzinekosten.

Functionele tarieven 2026

FUNCTIESCHAAL	TARIEF 2025	TARIEF 2026
Niveau 5	€ 76,84	**€ 78,24**
Niveau 6	€ 80,44	**€ 81,88**
Niveau 7	€ 87,92	**€ 89,52**
Niveau 8	€ 99,16	**€ 100,96**
Niveau 9	€ 111,36	**€ 113,40**
Niveau 10	€ 122,64	**€ 125,40**
Niveau 11	€ 140,56	**€ 143,12**
Niveau 12	€ 157,84	**€ 160,72**
Niveau 13	€ 170,04	**€ 173,12**
Niveau 14	€ 184,76	**€ 188,12**
Niveau 15	€ 200,88	**€ 204,52**
Niveau 16	€ 218,60	**€ 222,56**

Overzicht incidentele baten en lasten 2026

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
RESULTAAT VOOR BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
N.v.t.	Baten en lasten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SPUK THE	Lasten	389	389	0	0	0
SPUK THE	Baten	-389	-389	0	0	0
Saneringverkeerslawaai	Lasten	116	119	0	0	0
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING		**116**	**119**	**0**	**0**	**0**
N.v.t.	Baten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	Baten	-116	-119	0	0	0
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**-116**	**-119**	**0**	**0**	**0**
RESULTAAT NA BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uiteenzetting financiële positie

Algemeen

Op grond van artikel 20 van de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie opgenomen te worden. In het programmaplan is reeds het bestaande en nieuw beleid per programma beschreven. Hierna wordt de geprognosticeerde balans gepresenteerd en het EMU-saldo meerjarig weergegeven. Tenslotte wordt het verloop van de reserves en voorzieningen meerjarig zichtbaar gemaakt.

Investeringen

In onderstaand overzicht zijn de te accorderen investeringen voor de begroting 2026 opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn in deze begroting verwerkt.

NIEUWE INVESTERINGEN	2026	TOELICHTING	TERMIJN AFSCHRIJVING
Aanschaf laptops	51.000	In 2026 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe laptops. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals laptops. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande laptops.	3
Aanschaf telefoons/ mobiele devices	51.000	In 2026 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe telefoons en tablets met mobiel internet. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals een mobiele telefoon. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande telefoons en tablets. Voor tablets is geen afschrijftermijn opgenomen in de financiële verordening. Deze stellen we gelijk aan telefoons en laptops.	3
	102.000		

Geprognosticeerde balans

In deze meerjarig geprognosticeerde balans is uitgegaan van bestaand beleid. In het onderstaand overzicht is de prognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar 2026 als het meerjarenperspectief voor de jaren 2027 tot en met 2029.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS	BALANS 2024	BALANS 2025	BALANS 2026	BALANS 2027	BALANS 2028	BALANS 2029
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	1.091	**946**	751	978	1.059	793
Vlottende activa						
Uitzettingen korter dan 1 jr	20.896	**19.662**	19.738	19.392	19.192	19.339
Liquide middelen	300	**0**	0	0	0	0
Overlopende activa	168	**168**	168	168	168	168
TOTAAL ACTIVA	**22.455**	**20.776**	**20.657**	**20.538**	**20.419**	**20.300**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	8.903	**8.059**	7.940	7.821	7.702	7.583
Voorzieningen	6.506	**5.670**	5.670	5.670	5.670	5.670
Schulden langer dan 1 jr	0	**0**	0	0	0	0
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jr	5.768	**5.768**	5.768	5.768	5.768	5.768
Overlopende passiva	1.279	**1.279**	1.279	1.279	1.279	1.279
Totaal passiva	**22.456**	**20.776**	**20.657**	**20.538**	**20.419**	**20.300**

EMU-saldo

EMU-SALDO	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	0	-119.100	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	297.121	278.096	+
Dotaties aan voorzieningen	0	113.000	+
In- en desinvesteringen	80.000	102.000	-
Onttrekkingen aan voorzieningen	38.300	0	-
EMU SALDO	**178.821**	**169.996**	
Totale lasten	38.053.939	36.290.462	
EMU SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**0,47%**	**0,47%**	

Verloop van reserves en voorzieningen

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2024	MUTATIE 2025	STAND 31-12-2025	RESULTAAT 2026	TOE-VOEGING 2026	ONT-TREKKING 2026	STAND 31-12-2026
RESERVES							
ALGEMENE RESERVES							
Algemene reserve ODBN	1.852	0	1.852	0	0	0	1.852
BESTEMMINGSRESERVES							
ISV	5.608	116	5.724	0	0	119	5.605
HR-instrumentarium	123	0	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSIB	360	0	360	0	0	0	360
Reserve incidentele projecten	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESERVES	**7.943**	**116**	**8.059**	**0**	**0**	**119**	**7.940**

VOORZIENINGEN							
Nazorg Voorste Heide	5.147	38	5.185	0	113	0	5.298
WW-verplichting	485	0	485	0	0	0	485
Transitievergoeding	0	0	0	0	0	0	0
Spaarverlof	27	0	27	0	0	0	27
Verlofuren	846	0	846	0	0	0	846
TOTAAL VOORZIENINGEN	**6.505**	**38**	**5.670**	**0**	**113**	**0**	**5.783**

Overzicht bijdragen per deelnemer 2026

DEELNEMER (BEDRAGEN IN €)	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA 2	PROGRAMMA 2	TOTAAL
	COLLECTIEVE TAKEN	KLACHTEN-REGELING	BODEMLOKET	BASIS- EN VERZOEKTAKEN	OVERIGE VERZOEKTAKEN + ORDERS	2026
Gemeente Bernheze zonder korting	35.932	5.591	3.058	1.236.290	324.519	1.605.389
Korting incidenteel tarief	-276	0	0	-9.481	-2.489	-12.245
Gemeente Bernheze na korting	**35.656**	**5.591**	**3.058**	**1.226.809**	**322.030**	**1.593.144**
Gemeente Boekel	12.475	1.941	1.062	630.802	131.967	778.247
Korting incidenteel tarief	-96	0	0	-4.837	-1.012	-5.945
Gemeente Boekel na korting	**12.379**	**1.941**	**1.062**	**625.965**	**130.955**	**772.302**
Gemeente Boxtel	37.536	5.840	3.194	793.241	115.171	954.982
Korting incidenteel tarief	-288	0	0	-6.083	-883	-7.254
Gemeente Boxtel na korting	**37.248**	**5.840**	**3.194**	**787.158**	**114.288**	**947.728**
Gemeente Land van Cuijk	101.323	15.764	8.622	3.853.316	522.229	4.501.254
Korting incidenteel tarief	-777	0	0	-29.549	-4.005	-34.331
Gemeente Land van Cuijk na korting	**100.546**	**15.764**	**8.622**	**3.823.767**	**518.224**	**4.466.923**
Gemeente Maashorst	65.422	10.179	5.567	2.036.491	622.405	2.740.064
Korting incidenteel tarief	-502	0	0	-15.617	-4.773	-20.892
Gemeente Maashorst na korting	**64.920**	**10.179**	**5.567**	**2.020.874**	**617.632**	**2.719.172**
Gemeente Meierijstad	93.129	14.490	7.925	2.875.679	888.138	3.879.361
Korting incidenteel tarief	-714	0	0	-22.052	-6.811	-29.577
Gemeente Meierijstad na korting	**92.415**	**14.490**	**7.925**	**2.853.627**	**881.327**	**3.849.784**
Gemeente Oss	104.541	16.265	8.896	2.507.853	356.671	2.994.226
Korting incidenteel tarief	-802	0	0	-19.232	-2.735	-22.769
Gemeente Oss na korting	**103.739**	**16.265**	**8.896**	**2.488.621**	**353.936**	**2.971.457**
Gemeente 's-Hertogenbosch	177.585	27.629	0	2.165.342	352.713	2.723.269
Korting incidenteel tarief	-1.362	0	0	-16.605	-2.705	-20.672
Gemeente 's-Hertogenbosch na korting	**176.223**	**27.629**	**0**	**2.148.737**	**350.008**	**2.702.597**
Gemeente Sint-Michielsgestel	33.244	5.173	2.829	697.389	84.700	823.334
Korting incidenteel tarief	-255	0	0	-5.348	-650	-6.252
Gemeente Sint-Michielsgestel na korting	**32.989**	**5.173**	**2.829**	**692.041**	**84.050**	**817.082**
Gemeente Vught	35.743	5.561	3.041	568.059	117.691	730.095
Korting incidenteel tarief	-274	0	0	-4.356	-903	-5.533
Gemeente Vught na korting	**35.469**	**5.561**	**3.041**	**563.703**	**116.788**	**724.562**
Provincie Noord Brabant	240.445	16.960	0	1.801.347	10.161.339	12.220.091
Korting incidenteel tarief	-1.844	0	0	-13.814	-77.923	-93.581
Provincie Noord Brabant na korting	**238.601**	**16.960**	**0**	**1.787.533**	**10.083.416**	**12.126.510**
Diversen	0	0	0	0	839.840	839.840
Korting incidenteel tarief	0	0	0	0	-6.440	-6.440
Diversen na korting	**0**	**0**	**0**	**0**	**833.400**	**833.400**
TOTAAL	**930.185**	**125.393**	**44.194**	**19.018.835**	**14.406.054**	**34.524.661**

Let op: bovenstaande bijdragen zijn gebaseerd op de concept werkprogramma's 2026 en provinciale opdracht 2025. Voor de individuele begroting is het definitieve werkprogramma en opdracht 2026 relevant. De incidentele korting is alleen van toepassing op de programma's welke zijn berekend op uren.

Baten en lasten per taakveld

TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
0.1	Bestuur	179.267	0	**179.267**
0.10	Mutaties reserves	0	-119.100	**-119.100**
0.4	Overhead	11.455.601	0	**11.455.601**
0.5	Treasury	0	-379.000	**-379.000**
0.8	Overige baten en lasten	100.000	-759.770	**-659.770**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	123.885	-125.393	**-1.508**
7.3	Afval	109.291	0	**109.291**
7.4	Milieubeheer	24.203.318	-34.788.099	**-10.584.781**
		36.171.362	**-36.171.362**	**0**

Uitsplitsing taakveld per programma

PROGRAMMA 1 REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE TAKEN				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	123.885	-125.393	**-1.508**
7.3	Afval	109.291	0	**109.291**
7.4	Milieubeheer	1.042.495	-1.363.210	**-320.715**
		1.275.671	**-1.488.603**	**-212.932**

PROGRAMMA 2 INDIVIDUELE DIENSTVERLENING				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
7.4	Milieubeheer	23.160.823	-33.424.889	**-10.264.066**
		23.160.823	**-33.424.889**	**-10.264.066**

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
0.1	Bestuur	179.267	0	**179.267**
0.4	Overhead	11.455.601	0	**11.455.601**
0.5	Treasury	0	-379.000	**-379.000**
0.8	Overige baten en lasten	100.000	-759.770	**-659.770**
		11.734.868	**-1.138.770**	**10.596.098**

MUTATIE RESERVES				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2026	BATEN 2026	SALDO 2026
0.10	Mutaties reserves	0	-119.100	**-119.100**
		0	**-119.100**	**-119.100**

Bijlagen

Geactualiseerde risicoanalyse

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG (IN EURO'S)	KANS	IMPACT (IN EURO'S)
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Via contractmanagement worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de toegestane indexeringen. Ook communiceren we vooraf welke indexering we acceptabel vinden.		Structureel	€ 69.000,00	25%	€ 35.000,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	We monitoren de realisatie van de opdracht en sturen hier op bij. Sturing op uitgaven van bedrijfsmiddelen		Structureel	€ 761.000,00	50%	€ 761.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 2.257.400,00	5%	€ 112.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		Incidenteel	€ 500.000,00	25%	€ 125.000,00
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 42.700,00	25%	€ 21.000,00
Ontbreken Cao 2025	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 378.600,00	50%	€ 379.000,00
Niet halen declarabiliteit	Monitoren declarabiliteit, Sturen op declarabele uren, Bijsturen		Structureel	€ 598.400,00	50%	€ 598.000,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**BEGROTING 2026**					**€ 2.031.000**

Afkortingenlijst

AB → Algemeen Bestuur
AI → Artificiële intelligentie/Kunstmatige intelligentie
Arbo → Arbeidsomstandigheden
art. → Artikel
AVG → Algemene verordening gegevensbescherming
Aw → Aanbestedingswet
Bado → Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BBV → Besluit Begroting en Verantwoording
BBV → Besluit begroting en verantwoording
BIO → Baseline Informatiebeveiliging Overheid
Bizob → Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant
Boa → Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRO → Basisregistratie Ondergrond
BRZO → Besluit risico's zware ongevallen
BSBm → Bestuurlijke strafbeschikkingen milieu
BWS → Besluit Woning gebonden Subsidies
C.q. → Casu quo
Cao → Collectieve arbeidsovereenkomst
CLO → Centric Leefomgeving
DB → Dagelijks Bestuur
DMS → Document Management Systeem
DSO → Digitaal Stelsel Omgevingswet
EED → Energy Efficiency Directive
EPBO → European Energy Performance of Building Directive
ETS → Emision Trade System
EU → Europese Unie
EV → Externe Veiligheid
Fte → Fulltime equivalent
GEO → Geografisch
GGD → Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
HR → Human Resources
HRM → Human Resource Management
IBP → Interbestuurlijk Programma
ICT → Informatie- en Communicatietechnologie
IGW → Informatiegestuurd werken
IOV → Brabantse Interim Omgevingsverordening
I&O → Innovatie & Ontwikkeling
ISV → Investeringen Stedelijke Vernieuwing
ISV → Investeringssubsidie Stedelijke Vernieuwing
KPI → Kritieke prestatie-indicator
LHS → Landelijke Handhavingsstrategie
LHSO → Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet
Mba → Milieubelastende activiteiten
MKC → MilieuKlachtenCentrale
N.v.t. → Niet van toepassing
NL → Nederland
NVWA → Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
OBM → Omgevingsvergunning beperkte milieutoets
ODBN → Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB → Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OM → Openbaar Ministerie
OMWB → Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
PDCA → Plan-Do-Check-Act
PFAS → Per- en polyfluoralkylstoffen
RMB → Regionaal Milieu Bedrijf
RO → Ruimtelijke Ordening
ROK → Regionaal handhavings- en uitvoeringskader
ROK-T&H → Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving
ROK-VV → Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening
RPA → Robotgestuurde procesautomatisering
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
SaaS → Software As A Service
SAM → Snelle afhandeling milieu
SiSa → Single information Single audit
SPUK-IBP → Specifieke Uitkering Interbestuurlijk Programma
SPUK-THE → Specifieke Uitkering voor Toezicht en Handhaving Energie
SSiB → Samen Sterk in Brabant
UHS → Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028
V&R → Vermijdings- en reductieprogramma
VGBA → Verordening gedrags- en beroepsregels accountants
ViO → Verordening inzake de onafhankelijkheid
VPB → Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting
VTH → Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VUE → Versterkte Uitvoering Energietoezicht
Wabo → Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAB → Wet arbeidsmarkt in balans
Wbb → Wet bodembescherming
Wet FIDO → Wet financieri
Woo → Wet open overheid
WPM → Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit
WW-uitkering → Werkloosheid uitkering
ZZS → Zeer Zorgwekkende Stoffen

Vragen over de Programmabegroting 2026?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord